

**Program Sąsiedztwa Polska-Białoruś-Ukraina
INTERREG IIIA/TACIS CBC 2004-2006**

**Instrukcja wypełniania wniosku i składania
do Wspólnego Sekretariatu Technicznego
Wersja wniosku: Kwiecień 2005**

Warszawa 2005

1 Wstęp

PRZED ROZPOCZĘCIEM WYPEŁNIANIA WNIOSKU NALEŻY UWAŻNIE ZAPOZNAĆ SIĘ Z CAŁĄ INSTRUKCJĄ WYPEŁNIANIA WNIOSKU JAK I PROGRAMEM SĄSIEDZTWA, ORAZ UZUPEŁNIENIEM PROGRAMU.

W PRZYPADKU JAKICHKOLWIEK NIEJASNOŚCI BĄDŹ WĄTPLIWOŚCI DOTYCZĄCYCH WYPEŁNIANIA WNIOSKU NALEŻY KONTAKTOWAĆ SIĘ Z WŁAŚCIWYM REGIONALNYM PUNKTEM KONTAKTOWYM LUB WSPÓLNYM SEKRETARIATEM TECHNICZNYM.

Regionalne Punkty Kontaktowe:

Województwo lubelskie

UM Województwa Lubelskiego

Magdalena Fotek - Kułak - magdalena.fotek@lubelskie.pl tel.: (081) 742 49 79

Olga Grzechnik - olga@lubelskie.pl tel.: (081) 742 49 79

Województwo Mazowieckie

Delegatura Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Ostrołęce

Jolanta Kozak - j.kozak@mazovia.pl tel.: (029) 766 42 82

Delegatura Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Siedlcach

Janina Ewa Orzełowska - e.orzelowska@mazovia.pl tel.: (025) 644 81 86

Województwo Podkarpackie

Konrad Kamiński - kkaminski@podkarpackie.pl tel.: (017) 850 17 45 w.30

Marek Rainer - m.rainer@podkarpackie.pl tel.: (017) 850 17 40

Katarzyna Stachowicz - kasia@podkarpackie.pl tel.: (017) 850 17 45 w.30

Województwo Podlaskie

UM Województwa Podlaskiego

Marcin Palusiak - marcin.palusiak@umwp-podlasie.pl tel.: (085) 749 74 69

Wspólny Sekretariat Techniczny Programu Sąsiedztwa:

ul. Solec 38

00-926 WARSZAWA

e-mail: interreg@wwpwp.it.pl

tel.: (022) 458 23 23

W celu prawidłowego wypełnienia wniosku niezbędna jest znajomość zarówno Programu Sąsiedztwa Polska–Białoruś–Ukraina INTERREG IIIA/TACIS CBC zawierającego wykaz priorytetów i działań uzgodnionych z Komisją Europejską i stanowiących przedmiot interwencji funduszy unijnych, jak i Uzupełnienia Programu, w którym w sposób szczegółowy opisana jest metoda wdrażania poszczególnych priorytetów i działań. Projekt zgłaszany do dofinansowania ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) i programu TACIS w ramach Programu Sąsiedztwa Polska–Białoruś–Ukraina INTERREG IIIA/TACIS CBC musi być zgodny z jednym z priorytetów i działań programu, opisanych szczegółowo w Uzupełnieniu, a także w Dziale I Podręcznika Beneficjenta.

UWAGI OGÓLNE- WAŻNE !

Wniosek o przyznanie dofinansowania powinien być przygotowany bardzo starannie. Wszystkie punkty powinny być wypełnione (jeśli nie zaznaczono inaczej), zaś informacje w nich podane – rzetelne, konkretne i wyczerpujące. W przypadku pól, do których zastrzeżono maksymalną liczbę znaków, w uzasadnionych przypadkach dopuszcza się w trakcie ich wypełniania przekroczenie o 10-20 % wskazanej liczby.

Do wniosku powinny być dołączone załączniki, które uzupełnią i uszczegółowią podane w nim informacje. Załączniki powinny być dołączone w oryginale lub w formie kopii poświadczonych za zgodność z oryginałem i parafowane przez osoby upoważnione do składania wniosku.

Wszystkie pola powinny być we wniosku wypełnione. W przypadku pól, które nie dotyczą Partnera Wiodącego/Wnioskodawcy i jego partnerów – należy napisać w nich wyrażenie: *Nie dotyczy* bądź przekreślić je na środku poziomą linią ciągłą lub przerywaną.

UWAGA !

Dokumentację wniosku należy dziurkować i składać w segregatorach lub plastikowych bądź papierowych skoroszytach. Uprasza się o niestosowanie bindowania lub innego trwałego łączenia materiałów, uniemożliwiającego dołączanie kolejnych dokumentów. Ma to pomóc w archiwizowaniu dokumentów i dołączania do nich wszelkiej korespondencji oraz materiałów, związanych z oceną i wyborem projektu.

Przygotowywany wniosek musi być zgodny m.in. z poniższymi Rozporządzeniami Wspólnot Europejskich:

1. Rozporządzeniem Rady (WE) nr 1260/1999 z dnia 21.06.1999 *ustanawiającym ogólne przepisy w sprawie Funduszy Strukturalnych*,

2. Rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1159/2000 z dnia 30.05.2000 w sprawie działań informacyjnych i promocyjnych realizowanych przez państwa członkowskie odnośnie pomocy z Funduszy Strukturalnych,
3. Rozporządzeniem Komisji (WE) nr 448/2004 z dnia 10.03.2004 nowelizującym Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1685/2000 z dnia 28.07.2000 w sprawie szczegółowych zasad wdrożenia rozporządzenia Rady (WE) nr 1260/1999 w zakresie uznawania wydatków na działania współfinansowane z Funduszy Strukturalnych.
4. Rozporządzeniem Komisji (WE) nr 438/2001 z dnia 02.03.2001 ustanawiającym szczegółowe zasady wykonania Rozporządzenia Rady (WE) nr 1260/1999 i dotyczące zarządzania i systemów kontroli pomocy udzielonej w ramach Funduszy Strukturalnych.

Wniosek o dofinansowanie projektów wyłącznie z EFRR wypełnia się w języku polskim. Do wniosku załącza się wówczas streszczenie w języku rosyjskim. (zał. 24C).

Wniosek o dofinansowanie projektów z EFRR/TACIS CBC wypełnia się w języku polskim. Do wniosku załącza się wówczas streszczenie w języku rosyjskim i angielskim (zał. 24C i 24A).

Wniosek o dofinansowanie projektów z TACIS CBC Wnioskodawca/Partner Wiodący z Białorusi/Ukrainy wypełnia w języku rosyjskim. W takim przypadku do wniosku załączyć należy streszczenie w języku polskim oraz w języku angielskim (zał. 24B i 24A).

Wniosek o dofinansowanie projektów z TACIS CBC Wnioskodawca/Partner Wiodący z Polski wypełnia w języku polskim. Do wniosku należy dołączyć streszczenie w języku rosyjskim i angielskim. (zał. 24C i 24A)

2 Objaśnienia do wszystkich punktów formularza wniosku

2 Dział A Tytuł projektu

Dział A dotyczący tytułu projektu wypełnia wnioskodawca, z kolei numer wniosku oraz data jego wpłynięcia zostaje wpisana przez Wspólny Sekretariat Techniczny.

Tytuł projektu powinien stanowić krótką (najwyżej 10 wyrazów) jednoznaczną nazwę, tak aby w sposób jasny identyfikował projekt. Nie powinien powielać tytułów innych projektów realizowanych przez wnioskodawcę lub przez inne podmioty ani być tożsamy z nazwą działania lub priorytetu Programu.

Projekty powinny wynikać z celów poszczególnych działań opisanych w Uzupelnieniu Programu Sąsiedztwa Polska–Białoruś–Ukraina INTERREG IIIA/TACIS CBC. Tytuł projektu powinien zawierać przedmiot, lokalizację i etap bądź fazę zadania (jeżeli realizowany projekt jest częścią większej inwestycji).

Przykłady tytułów projektów:

- Poprawa dostępności obszaru pogranicza poprzez modernizację drogi lokalnej nr xxx na odcinku yyy – zzz,,
- Rozbudowa transgranicznego systemu ochrony przeciwpowodziowej w xxx,
- Utworzenie transgranicznego szlaku rowerowego pomiędzy xxx a yyy,
- Wspólne centrum promocji małej i średniej przedsiębiorczości,
- Współpraca uniwersytetów w xxx oraz yyy w zakresie zzz.

2.2 Dział B Dane projektu

Dział B wniosku. (z wyjątkiem B 4.) zawierający dane o projekcie wypełnia wnioskodawca.

B 1. Wnioskodawca/Partner Wiodący

W tej rubryce należy wpisać oficjalną i pełną nazwę wnioskodawcy.

Na potrzeby Programu Sąsiedztwa zostały wprowadzone następujące pojęcia:

Partner Wiodący (ang. *Overall Lead Partner*)- jest tożsamy z **Wnioskodawcą**. Jest to instytucja odpowiedzialna za przeprowadzenie całego projektu, koordynację działań między partnerami oraz osiągnięcie planowanych produktów i rezultatów projektu.

Główny Partner Finansowy (ang. *Financial Lead Partner*) – jest to ta instytucja, która podpisuje umowę o dofinansowanie projektu z EFRR lub TACIS CBC i odpowiada za rozliczenie dofinansowania jednego z dwóch funduszy lub obu funduszy jednocześnie. **W praktyce Główny Partner Finansowy może być jednocześnie Partnerem Wiodącym. Uwaga:** jako że polscy partnerzy mogą korzystać z obu funduszy, mogą zatem być Głównym Partnerem Finansowym zarówno dla projektów współfinansowanych z EFRR, jak

też TACIS CBC, natomiast instytucje z Białorusi i Ukrainy – jedynie dla projektów współfinansowanych z TACIS CBC.

Partnerzy (inni) – to te instytucje i organizacje, które uczestniczą w projekcie, realizują zadania i sprawozdają się przed Głównym Partnerem Wiodącym oraz otrzymują za jego pośrednictwem dofinansowanie.

Przykłady:

- 1) Projekt odbywa się po stronie polskiej i jest finansowany wyłącznie z EFRR. W projekcie uczestniczą trzy instytucje: A, B, C. Instytucja A składa wniosek rozlicza go, jest zatem jednocześnie Partnerem Wiodącym i Głównym Partnerem Finansowym. Identyczna sytuacja będzie miała miejsce, jeżeli projekt odbywa się po stronie białoruskiej i ukraińskiej i jest finansowany wyłącznie z TACIS CBC.
- 2) Projekt odbywa się po obu stronach granicy. Uczestniczą w nim instytucje A i B z Polski (wnioskują o środki z EFRR) oraz Instytucje X i Y z Białorusi/Ukrainy, które starają się o dofinansowanie z TACIS CBC. Wniosek składa instytucja A. Jest ona Partnerem Wiodącym i jednocześnie Głównym Partnerem Finansowym po wewnętrznej granicy Unii (rozlicza dofinansowanie z EFRR). Jedna z instytucji z zagranicy jest także Głównym Partnerem Finansowym (rozlicza dofinansowanie z TACIS CBC).
- 3) Projekt odbywa się po obu stronach granicy. Uczestniczy w nim instytucja A z Polski oraz Instytucja X z Białorusi/Ukrainy, ale nie występuje ona o dofinansowanie z programu TACIS CBC, cedując wszystkie kwestie finansowe na Instytucję A. Wówczas polski partner będzie Partnerem Wiodącym oraz Głównym Partnerem Finansowym dla części współfinansowanej z EFRR (podpisuje umowę o dofinansowanie z Instytucją Pośredniczącą) oraz Głównym Partnerem Wiodącym dla części projektu współfinansowanej z TACIS CBC (podpisuje umowę o dofinansowanie z Instytucją Kontraktującą). Wówczas będzie on odpowiedzialny za przekazywanie środków TACIS CBC dla partnera z Białorusi/Ukrainy bądź będzie bezpośrednio finansował projekt (realizował płatności), zgodnie z ustaleniami umowy między partnerami i umowy grantowej.

B 2. Priorytet

W tej rubryce wnioskodawca powinien wpisać numer priorytetu, do którego przypisał swój projekt (zaś w rubryce obok pełną nazwę priorytetu), zgodnie z nazwami, stosowanymi w Programie i Uzupełnieniu. Wniosek może dotyczyć tylko jednego priorytetu.

B. 3 Działanie

W tej części wniosku składający go powinien określić działanie, w ramach określonego wyżej priorytetu oraz zamieść jego nazwę, zgodnie z nomenklaturą, stosowaną w Programie i Uzupelnieniu. Wniosek może odnosić się tylko do jednego działania.

B. 4 Kategoria interwencji

Pracownik Sekretariatu Technicznego. Na podstawie tytułu oraz opisu wniosku wpisuje on właściwy jeden numer kategorii interwencji wraz z jego opisem, zgodnie z częścią 3 Aneksu IV do rozporządzenia Komisji Europejskiej (WE) Nr 438/2001 z dnia 2.03 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad wprowadzenia rozporządzenia Rady Unii (WE) nr 1260/1999 odnośnie zarządzania i systemu kontroli wsparcia udzielanego z funduszy strukturalnych oraz zgodnie z listą kodów interwencji dla poszczególnych działań zawartą w Uzupelnieniu Programu Sąsiedztwa zatwierdzonym przez Komitet Monitorujący Programu.

B. 5 Harmonogram realizacji projektu

Wnioskodawca jest zobowiązany określić planowany termin rozpoczęcia i zakończenia projektu. Jako termin rozpoczęcia projektu należy przyjąć datę podpisania umowy z Instytucją Pośredniczącą (Urzędem Wojewódzkim) w przypadku projektu lub jego części realizowanej na stronie polskiej lub z Instytucją Kontraktującą (Przedstawicielstwem Komisji Europejskiej na Ukrainę, Mołdawię i Białoruś, z siedzibą w Kijowie) dla projektów lub ich części, realizowanych po zewnętrznej stronie granicy Unii Europejskiej.

Warto pamiętać, aby przy określeniu terminu rozpoczęcia projektu brać pod uwagę termin oceny projektu przez Wspólny Sekretariat Techniczny a następnie wybór wniosków przez Komitet Sterujący, a także termin podpisania umowy wojewody z beneficjentem o wdrożenie projektu. W ustalaniu tego terminu należy uwzględnić fakt, iż Wspólny Sekretariat Techniczny ma 10 dni na powiadomienie wszystkich wnioskodawców o wynikach posiedzenia Komitetu Sterującego, zaś po tym okresie wojewoda ma 30 dni na podpisanie z wnioskodawcą umowy o dofinansowanie projektu ze środków EFRR. **Terminy planowanych posiedzeń Komitetów będą podawane na początku każdego roku kalendarzowego. Ponadto należy pamiętać, iż Wnioskodawca jest zobowiązany do rozpoczęcia przedsięwzięcia w terminie 3 miesięcy od dnia podpisania umowy z wojewodą. W uzasadnionych przypadkach istnieje możliwość zmiany tego terminu – dotyczy to jedynie projektów dwufunduszowych bądź projektów, realizowanych w działaniu 2.1**

W przypadku projektów, finansowanych z EFRR dopuszczalne jest rozpoczęcie, a nawet zakończenie realizacji projektu przed złożeniem wniosku o dofinansowanie i zarejestrowaniem go przez Wspólny Sekretariat Techniczny. Wówczas we wniosku należy podać faktyczny termin rozpoczęcia i/lub zakończenia projektu. Jeżeli wniosek zostanie zatwierdzony przez Komitet Sterujący, wówczas koszty realizacji projektu poniesione do momentu decyzji Komitetu będą uznane za kwalifikowalne. Taka sytuacja nie jest dopuszczalna w przypadku projektów, współfinansowanych z TACIS CBC.

Koszty przygotowania projektu EFRR nie mogą przekraczać 5 % ogólnych kosztów kwalifikowanych projektu.

Instytucje, ubiegające się o dofinansowanie projektu ze środków TACIS CBC powinny również pamiętać o tym, iż Instytucja Kontraktująca ma na podpisanie umowy z beneficjentem 3 miesiące od dnia podjęcia decyzji przez Komitet Sterujący.

Za termin zakończenia projektu uznaje się złożenie ostatniego wniosku o płatność w przypadku wniosków, współfinansowanych ze środków EFRR. W przypadku projektów współfinansowanych z TACIS CBC za koniec projektu uważa się realizację ostatniej płatności z tego funduszu.

Daty należy podawać w formie cyfr (rzymskich) oznaczających miesiąc (I, II...) i dwóch (arabskich) oznaczających rok (05, 06, 07).

B. 6 Krótki opis projektu

Należy sporządzić krótki opis projektu (maks. 700 znaków) zawierający podstawowe informacje o projekcie. Należy zawrzeć w nim problem, do którego odnosi się projekt, działania i cele oraz rezultaty projektu. Ten rozdział wniosku powinien zawierać streszczenie logiki interwencji, zapisanej w macierzy logicznej projektu (por. *Podręcznik „Technika budowy projektu”*) oraz Działu C punkt 3 wniosku (por. rozdział 2.3 instrukcji). Pożądane jest, by w tym miejscu znalazły się informacje o logicznych powiązaniach celów danego działania Programu Sąsiedztwa z rezultatami projektu (zgodnie z komentarzem w *Podręczniku „Technika budowy projektu”*).

B. 7 Budżet projektu

Do wypełnienia tego punktu służy specjalny załącznik – arkusz kalkulacyjny programu Excel (arkusz oznaczony jako B.7) – patrz rozdział 3.1 niniejszej instrukcji.

B.8 Partnerzy projektu

W tym punkcie należy wymienić Partnera Wiodącego/Wnioskodawcę, ewentualnych Głównych Partnerów Finansowych oraz innych partnerów projektu z podziałem na krajowych i zagranicznych. W tym punkcie wystarczające jest podanie nazwy instytucji partnerskiej, wraz z podaniem jej siedziby (miejscowości).

2.3 Dział C Szczegółowy opis projektu

Ten dział wniosku służy do przedstawienia szczegółowych informacji o projekcie.

C 1. Miejsce realizacji projektu

W tym punkcie należy podać miejsce, w którym projekt będzie realizowany, to znaczy jego lokalizację (np. inwestycji) bądź w którym będzie uzyskany produkt projektu –określenie miejscowości, w której/których ma odbyć się wydarzenie, będące przedmiotem wniosku.

W przypadku inwestycji liniowych (np. droga z miejscowości A do miejscowości B) należy podać obie nazwy przedzielając je myślnikiem. W przypadku, gdyby miejscowości te leżały w dwóch różnych gminach lub rejonach, obie nazwy jednostek administracyjnych należy podać w taki sam sposób. W przypadku, gdy wniosek przewiduje realizację przedsięwzięcia w wielu miejscach (np. konferencje i spotkania w miejscowościach X,Y, Z), należy podać je wszystkie oddzielając je przecinkiem, podobnie jak nazwy gmin, powiatów, rejonów, obwodów.

Za wystarczające uznawać się będzie wpisanie najwyższego poziomu jednostek objętych projektem, tzn. powiatu (jeżeli projekt dotyczy kilku powiatów z terenu województwa, to wystarczy wpisać nazwy tych powiatów, nie ma zaś potrzeby wpisywania wszystkich gmin z terenu tych powiatów).

Uwaga dla wnioskodawców z Polski: w przypadku realizacji projektu w miastach na prawach powiatu –jego nazwę należy wpisać w pole *powiat* zaś w odniesieniu do innych miast –w pole *gmina*. W przypadku wnioskodawców z Białorusi i Ukrainy – nazwę miasta należy podać zgodnie z jego położeniem w danym rejonie.

C.2 Opis i uzasadnienie projektu

Opis i uzasadnienie projektu zostały podzielone na trzy zasadnicze pola, odpowiadające logice interwencji projektu, zgodnie z metodologią i opisem przedsięwzięcia w matrycy logicznej projektu.

C 2.1. Cel(e) ogólny(e) projektu (z odniesieniem do priorytetu i działania programu)

Cel ogólny projektu (zbieżny z jednym lub kilkoma „Celami częściowymi” opisanymi dla konkretnego działania w Uzupelnieniu Programu). Przy jego formułowaniu należy odpowiedzieć na pytania: Czemu projekt ma służyć? Jakich długoterminowych zmian można spodziewać się po osiągnięciu rezultatów projektu? Cel ogólny projektu powinien być jasny, realistyczny, pozwalający na dobranie mierzalnych wskaźników i powinien mieścić się w ramach Programu. Jeden projekt nie może mieć zbyt dużo celów ogólnych (zazwyczaj nie więcej niż dwa). Opis nie powinien przekraczać 500 znaków.

C 2.2. Cel(e) bezpośredni(e) projektu (z odniesieniem do priorytetu i działania programu)

Cel bezpośredni projektu definiowany jest poprzez problemy i wynikające z nich potrzeby grupy docelowej społeczeństwa, które realizacja projektu ma zaspokoić. Cel bezpośredni opisuje zamierzone rezultaty

projektu dla beneficjentów bezpośrednich oraz precyzyjnie określa poprawę ich sytuacji lub stanu ich otoczenia dzięki realizacji projektu. Opis nie powinien przekraczać 500 znaków.

C 2.3. Działania – ważne etapy projektu (w tym działania związane z informacją i promocją)

Przewidziane działania, które doprowadzą do osiągnięcia założonych produktów, ze szczególnym uwzględnieniem działań promocyjnych i informacyjnych. Wypełniający powinien określić „kamienie milowe” czyli ważne etapy projektu. Są one często tożsame z „częstkowymi” produktami projektu.

Sugeruje się zatem wykorzystanie z tym celu przygotowanego wcześniej harmonogramu.

Należy zwrócić uwagę, by opis ten był spójny z punktem C.4 w wniosku oraz logicznie powiązany z produktami projektu, które są opisane w punkcie C. 6.

Działania należy podzielić na te, które będą realizowane po stronie polskiej i na wdrażane po zewnętrznej granicy Unii oraz na te, które są sfinansowane z EFRR i TACIS CBC.

Przykłady kamieni milowych projektu:

- **wybudowanie sali A w muzeum**
- **konserwacja zabytku X**
- **zakup sprzętu komputerowego i wyposażenia instytucji Z**
- **organizacja konferencji w miejscowości C**

Działania informacyjne i promocyjne dotyczące interwencji Funduszy Strukturalnych mają na celu podniesienie znaczenia oraz zwiększenie przejrzystości inicjatyw realizowanych przez Unię Europejską, a także mają one umożliwić wytworzenie spójnego obrazu tych działań we wszystkich państwach członkowskich. W punkcie tym należy zamieścić krótki opis sposobów promocji interwencji TACIS CBC oraz EFRR w ramach projektu, biorąc pod uwagę przepisy rozporządzenia Komisji (WE) z dnia 30 maja 2000 nr 1159/2000/WE w sprawie działań informacyjnych i promocyjnych realizowanych przez państwa członkowskie odnośnie pomocy z Funduszy Strukturalnych.

Projekty realizowane przy współfinansowaniu ze środków Unii Europejskiej powinny być oznaczane specjalnymi tablicami informacyjnymi, a po zakończeniu robót tablicami pamiątkowymi. Materiały opisujące działania (broszury, foldery, listy informacyjne) powinny być oznaczane w ściśle określony sposób. Podobnie przy organizowaniu spotkań informacyjnych związanych z projektami należy w odpowiedni sposób zaznaczyć udział wspólnotowy.

C 3. Wpływ transgraniczny

Przez wpływ transgraniczny projektu rozumie się znaczenie projektu dla obszaru pogranicza, w tym dla obszarów po drugiej stronie granicy (np. korzyści z realizacji projektu dla mieszkańców tych terenów), zdefiniowane w jego rezultatach i oddziaływaniach, a także grupach docelowych.

Transgraniczny charakter może być stwierdzony na poziomie partnerstwa, gdy partner zagraniczny jest zaangażowany w przygotowanie i/lub realizację projektu i/lub uczestniczy we współfinansowaniu (częściej spotykane w przypadku projektów miękkich, rzadziej w przypadku projektów infrastrukturalnych) i/lub gdy projekt przyczynia się do tworzenia podstaw rozwoju współpracy transgranicznej. W tym punkcie należy ustosunkować się do tego, czy projekt:

- przyczynia się do znoszenia barier w kontaktach społeczności przygranicznych;
- stwarza podstawy do rozwijania współpracy transgranicznej poprzez ułatwienia infrastrukturalne (drogi) lub socjo-ekonomiczne (zwalczanie barier językowych, mentalnych, rozpowszechnianie informacji np. o kulturze i obyczajach sąsiadów, celem lepszego ich zrozumienia i ułatwienia kooperacji);
- tworzy trwałe struktury współpracy (wspólna szkoła lub uczelnia, transgraniczna ochrona przeciwpożarowa, współpraca w zakresie promocji zatrudnienia);
- przynosi korzyści pośrednie mieszkańcom po drugiej stronie granicy (np. projekty ekologiczne, ochrona dziedzictwa kulturowego).

C 4. Efekty projektu

W tym punkcie projektu należy określić produkty, rezultaty i oddziaływanie projektu, ujmując wszystko każdorazowo w maksymalnie 700 znakach. Pełne definicje tych pojęć zostały podane w *podręczniku „Technika budowy projektu”*. Przy wypełnianiu tego punktu konieczne jest zachowanie logicznych powiązań i spójności ich opisu z opisem działań (przy określaniu produktów), celów bezpośrednich (przy definiowaniu rezultatów) oraz celów ogólnych (przy opisie oddziaływań). W określaniu produktów, rezultatów i oddziaływań oraz ich wskaźników sugerowane jest posłużenie się wcześniej przygotowaną matrycą logiczną.

Produkty, rezultaty i oddziaływania należy w tej części podać osobno dla projektu bądź jego części, realizowanej po wewnętrznej stronie granicy UE (EFRR) oraz po zewnętrznej stronie granicy UE (TACIS CBC). Podobnie należy ująć wskaźniki .

Należy pamiętać o tym, iż wskaźniki zawarte w Uzupelnieniu Programu są wskaźnikami zarezerwowanymi dla mierzenia efektywności programu i nie należy ich stosować do określania wskaźników produktów, rezultatów i oddziaływań na poziomie projektu. Lista wskaźników produktów,

rezultatów i oddziaływań, które sugeruje się do wykorzystania w budowie projektu i wypełnianiu wniosku, znajdują się w załączniku 2 do niniejszej instrukcji.

C 5. Grupa(y) docelowa(e), która(e) zostanie(na) objęta(e) oddziaływaniem projektu

Należy określić podmioty lub grupy podmiotów z obszaru pogranicza, powiązane wspólnym wykorzystaniem rezultatów projektu. W przypadku, w którym korzyści oddziaływania projektu będą się odnosiły do mieszkańców obu krajów, wzmocni to efekt transgraniczny projektu.

Należy opisać zarówno kto będzie bezpośrednim użytkownikiem projektu i/lub kto z korzysta na jego wdrożeniu, jak i kto będzie objęty szerszym oddziaływaniem projektu.

C 6. Etapy realizacji projektu i ich produkty

Za etapy realizacji projektu należy uznać dające się wyodrębnić działania, które pod względem rzeczowym i finansowym stanowią całość, dającą się zmierzyć wskaźnikami produktu. Muszą być zgodne z harmonogramem projektu oraz z kamieniami milowymi. Ze względu na tryb sprawozdawczości projektów ze strony EFRR (patrz *Podręcznik wnioskodawcy*), sugeruje się, by etapy projektów nie trwały dłużej niż jeden kwartał. Taki zabieg ułatwi prowadzenie monitorowania projektu, składanie sprawozdań kwartalnych i rocznych oraz końcowego z płatności i określenie w nich wskaźników produktu. Przy określaniu wyodrębnionych działań w ramach jednego etapu należy także podać cenę jego realizacji oraz partnera odpowiedzialnego za realizację tych działań. W przypadku różnych działań, prowadzonych przez różnych partnerów, lecz w jednym czasie należy zaznaczyć to przez rozbudowę tego punktu i rozbiecie jednego etapu (np. etap nr 1 na etap 1a, 1b, 1c). Koszty tych działań powinny być podane w EUR (osobno dla tych, które będą finansowane z EFRR i osobno dla TACIS CBC), a w przypadku finansowania z EFRR także w PLN.

Uwaga: wszystkie koszty poszczególnych działań powinny uwzględniać jedynie koszty kwalifikowane, ponoszone na danym etapie realizacji.

C 7. Gotowość projektu do realizacji

W zależności od rodzaju projektu (infrastrukturalny lub miękki) należy przedstawić czynności wykonane przed złożeniem wniosku lub planowane do wykonania, niezbędne do rozpoczęcia realizacji projektu, wpisując datę wykonania i ewentualne uwagi.

Pod pojęciem projektu infrastrukturalnego należy rozumieć przedsięwzięcie, polegające na przeprowadzeniu robót budowlanych lub innej inwestycji, związanej z wniesieniem i montażem trwałych elementów lub konstrukcji, a także wyposażenie budynków i zakup urządzeń bądź innych środków trwałych.

Projekt miękki polega na budowie wspólnych sieci współpracy, organizowaniu wydarzeń – konferencji, szkoleń, wymiany, spotkań etc, a więc elementów, które nie pozostawiają po sobie trwałego materialnego śladu (za wyjątkiem materiałów pokonferencyjnych, publikacji i ewentualnie drobnego sprzętu, jaki został zakupiony w celu realizacji działań miękkich).

W przypadku dokumentów i decyzji administracyjnych, które pozostały jeszcze do uzyskania, należy odnotować ten fakt w kolumnie *komentarze* oraz podać przybliżoną datę uzyskania brakujących załączników. Podobnie należy postąpić z informacją na temat przetargów.

Jeżeli dokumenty zostały już przygotowane lub uzyskane, wnioskodawca winien wpisać w pierwszej pustej kolumnie datę ich sporządzenia. W przypadku decyzji administracyjnych należy wpisać datę jej wydania, zaś w komentarzach datę jej ważności.

C 8. Wpływ projektu na środowisko naturalne

Realizowane w ramach Programu Sąsiedztwa Polska-Białoruś-Ukraina INTERREG IIIA/TACIS CBC działania (po stronie wewnętrznej granicy UE) muszą być zgodne z przepisami wspólnotowymi i krajowymi regulującymi kwestie środowiskowe. Wymaga się także, by odpowiadały one przepisom dyrektywy z dnia 7 czerwca 1990 roku w sprawie wolnego dostępu do informacji na temat środowiska.

W niniejszej rubryce należy umieścić wstępną deklarację odnośnie wpływu projektu na środowisko. Możliwa jest jedna z trzech sytuacji:

- Ochrona środowiska jest głównym tematem projektu
- Projekt jest przyjazny dla środowiska,
- Projekt ma neutralny wpływ na środowisko.

Pole pierwsze w tym punkcie wypełnia się, gdy projekt jest realizowany z działania 1.2 programu, lub gdy jest to przedsięwzięcie o charakterze „miękkim”, realizowane w ramach działania 2.1, którego zasadniczy temat stanowi np. edukacja w zakresie ochrony środowiska i edukacja ekologiczna.

Dodatkowo, jeżeli tego wymaga ustawa z dn. 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. Nr 62 poz. 627 z późn. zm.), do wniosku o przyznanie dofinansowania na projekt należy dołączać „Raport z oceny wpływu na środowisko”. Wówczas w niniejszym punkcie należy zawrzeć najważniejsze konkluzje ww. dokumentu i zaznaczyć odpowiednie pole: projekt jest przyjazny dla środowiska bądź ma nań wpływ neutralny.

C 9. Wpływ projektu na politykę wyrównywania szans

Traktat o Unii Europejskiej stanowi, że Unia wspiera i uzupełnia działania państw członkowskich, w szczególności jeśli chodzi o „równouprawnienie mężczyzn i kobiet w zakresie ich szans na rynku pracy i traktowania w pracy”. W aspekcie społecznym pojęcie „równości szans” należy traktować w szerszej płaszczyźnie obejmującej oddziaływanie projektu na jednakową możliwość dostępu do rynku pracy przez niepełnosprawnych czy korzystanie przez nich z infrastruktury publicznej.

Wpływ projektu na politykę horyzontalną wyrównywania szans może obrać jeden z trzech kierunków:

- Wyrównywanie szans jest głównym tematem projektu,
- Projekt ma pozytywny wpływ na wyrównywanie szans,
- Projekt jest neutralny pod tym względem.

Wybór odpowiedniego wariantu wymaga krótkiego uzasadnienia, w którym przede wszystkim trzeba zwrócić uwagę na grupy docelowe, możliwości zatrudnienia i oraz wzrost szans grup defaworyzowanych na rynku pracy.

C 10. Wpływ projektu na politykę budowy społeczeństwa informacyjnego

Zgodność Projektu z polityką społeczeństwa informacyjnego powinna być w miarę możliwości uwzględniona we wszystkich działaniach INTERREG. Polega ona na rozwoju nowoczesnych technologii informacyjnych i komunikacyjnych w życiu codziennym obywateli, przedsiębiorstw i administracji publicznej.

Wpływ inwestycji na powyższe zagadnienie może mieć następujący charakter:

- Polityka budowy społeczeństwa informacyjnego jest głównym tematem projektu
- Projekt ma pozytywny wpływ na politykę budowy społeczeństwa informacyjnego
- Projekt ma neutralny wpływ na politykę budowy społeczeństwa informacyjnego.

W pierwszym polu znajdują się przede wszystkim projekty, aplikujące o wsparcie z Priorytetu 1 Programu w szczególności te, w których głównym działaniem jest zastosowanie nowych technologii w zakresie informacji, koordynacji systemu transportu, ochrony środowiska, budowa platform internetowych itp. W przypadku, gdy w projekcie stosuje się technologie informatyczne do prowadzenia działań, bądź jego rezultatem lub dalszym oddziaływaniem może być rozbudowa infrastruktury telekomunikacyjnej – należy zaznaczyć, iż projekt ma pozytywny wpływ na budowę społeczeństwa informacyjnego. W przypadku inwestycji, które nie dotyczą tej polityki – projekty mają neutralny wpływ na społeczeństwo informacyjne.

Opis wraz z uzasadnieniem powinien być zwięzły i krótki (maks. 500 znaków).

C 11. Zgodność projektu z narodowymi/ regionalnymi strategiami rozwoju

Należy stwierdzić czy projekt wpisuje się w regionalną i narodową strategię rozwoju (np. analizując znaczenie ekonomiczne i społeczne projektu dla rozwoju regionalnego tj. wzrost konkurencyjności i atrakcyjności inwestycyjnej regionu, zachowanie dorobku kulturowego, wzrost zatrudnienia poprzez podnoszenie kwalifikacji). Jeżeli realizacja projektu jest zgodna ze strategią rozwoju gminy, programem rozwoju i modernizacji systemu transportu publicznego, planami rewitalizacji obszarów miejskich, obszarów przemysłowych itp. należy powołać się na właściwe zapisy tych dokumentów (maks. 700 znaków).

Analizę zgodności należy podać w podziale na kraje uczestniczące w projekcie, przy czym wypełnia się pole właściwe dla kraju lub krajów, w którym projekt jest realizowany (w przypadku, gdy partnerzy polscy będą

realizowali przedsięwzięcie np. na Ukrainie, są zobowiązani do zbadania zgodności swego projektu z tamtejszymi dokumentami strategicznymi).

Informacje na temat obowiązujących i wdrażanych dokumentów strategicznych można uzyskać w Regionalnych Punktach Kontaktowych INTERREG utworzonych przy Urzędach Marszałkowskich województwa podlaskiego, mazowieckiego, lubelskiego i podkarpackiego, a po stronie białoruskiej i ukraińskiej – z właściwymi Narodowymi Instytucjami Koordynującymi program TACIS – NCU.

Sugeruje się, by wnioskodawca skontaktował się w wymienionych wyżej właściwych instytucjach, celem uzyskania porady i sugestii odnośnie prawidłowego wypełnienia punktu C.11.

C 12. Trwałość projektu

W tym miejscu należy opisać (maks. 700 znaków), w jaki sposób projekt lub jego produkty będą funkcjonowały po zakończeniu jego realizacji oraz w jaki sposób będzie finansowane jego utrzymanie, kto będzie dysponował jego produktami. Należy opisać możliwości kontynuacji projektu i przedłużenia czasu jego oddziaływania, włączając jego wkład w budowę instytucji oraz zwiększenie ich efektywności.

Trwałość instytucjonalna – W tym polu wnioskodawca zobowiązany jest określić, czy w momencie zakończenia projektu będą funkcjonowały struktury pozwalające na kontynuację lub poszerzenie działalności, zapoczątkowanej w wyniku realizacji projektu.

Trwałość finansowa – W jaki sposób będą finansowane działania po wykorzystaniu środków przyznanych w ramach dofinansowania? Jeśli celem projektu jest stworzenie trwałych struktur lub rozwiązań wymagających ciągłego finansowania po zakończeniu dofinansowania z EFRR i/lub TACIS CBC, należy przedstawić ewentualną strategię finansowania projektu po zakończeniu finansowania z EFRR i/lub TACIS CBC jeśli taka kontynuacja jest przewidziana.

Oba opisy należy rozdzielić i określić trwałość finansową i instytucjonalną po jednej i po drugiej stronie granicy.

Trwałość finansowa i instytucjonalna projektu, opisana w dziale C pkt 12 powinna wprost wynikać z analizy, zawartej w studium wykonalności projektu bądź analizach ekonomicznych i finansowych

Uwaga: studium wykonalności wykonuje się tylko dla projektów, o wartości całkowitej powyżej 1 000 000 EUR. W przypadku innych projektów należy sporządzić analizę finansową i ekonomiczną, za wyjątkiem projektów, realizowanych w działaniu 1.1 o wartości całkowitej poniżej 1 000 000 EUR, dla których należy sporządzić tylko analizę ekonomiczną.

Jeżeli po zakończeniu realizacji projektu, jego produkty (budynki, nieruchomości, wyposażenie, instalacje i inne środki trwałe) zostanie przekazane na rzecz innego podmiotu niż wnioskodawca bądź inni partnerzy projektu, należy przedstawić uzasadnienie podjętej decyzji. Informacja ta służy zapewnieniu zachowania zasad obowiązujących na podstawie art. 30 pkt. 4 Rozporządzenia Rady Nr 1260/1999 z 21 czerwca 1999 r. *ustanawiającego ogólne przepisy w sprawie Funduszy Strukturalnych* zgodnie z którym: "(...)

państwa członkowskie winny zagwarantować, że operacja (projekt) zachowuje współfinansowanie z Funduszy Strukturalnych, tylko wówczas, gdy operacja ta, w okresie 5 lat od daty decyzji właściwych władz krajowych lub Instytucji Zarządzającej w sprawie wkładu Funduszy Strukturalnych, nie podlega znacznym modyfikacjom wpływającym na charakter lub warunki wdrażania projektu lub przyznające przedsiębiorstwu lub instytucji publicznej nadmierne korzyści oraz wynikającym albo ze zmiany charakteru własności danej infrastruktury albo zaprzestania lub zmiany lokalizacji działalności produkcyjnej (...)

C 13. Efekt katalityczny

Należy przedstawić efekt katalityczny zamierzonego projektu. Wsparcie ze środków EFRR i TACIS musi być katalizatorem przemian związanych z poprawą warunków rozwoju w obszarze przygranicznym. W tym miejscu należy zwrócić uwagę na te elementy projektu, które wspierają pozytywne zjawiska w rozwoju środowiska lokalnego, regionalnego i przygranicznego, a które w razie niezrealizowania projektu nie miałyby miejsca, lub mogłyby mieć miejsce później (maks. 700 znaków). W punkcie tym należy zatem także opisać negatywne konsekwencje zarzucenia realizacji projektu. Efekt katalityczny można utożsamić z oddziaływaniem projektu.

Przykład efektu katalitycznego:

Budowa drogi spowoduje możliwość swobodnego dotarcia do terenów inwestycyjnych i zbudowania na nim nowych zakładów pracy. Brak tej drogi skutkuje „zamrożeniem” tych terenów i brakiem ich zagospodarowania zgodnie z interesem ekonomicznym lokalnej społeczności.

Efekt katalityczny może dotyczyć zarówno infrastruktury, jak i kwestii rozwoju zasobów ludzkich, współpracy, wymiany *know-how* oraz dobrych praktyk.

C 14. Zaktualizowana wartość netto, ekonomiczna i finansowa wewnętrzna stopa zwrotu (tylko dla projektów inwestycyjnych)

Dla projektów inwestycyjnych należy przedstawić zaktualizowaną wartość netto, wartość ekonomicznej i finansowej stopy zwrotu. Wewnętrzna stopa zwrotu jest rzeczywistą stopą dochodu uzyskiwaną z inwestycji w ciągu jej całego życia ekonomicznego.

Dla projektów inwestycyjnych należy wyliczyć i podać finansową wewnętrzną stopę zwrotu FIRR. FIRR należy wyliczyć dla przepływów pieniężnych związanych z projektem, a nie z przepływami finansowymi instytucji wnioskodawcy. Ponieważ w ramach programu wspierane są jedynie stosunkowo niewielkie projekty, których oddziaływanie społeczne jest często trudne do dokładnego określenia, nie wymaga się bezwzględnie ekonomicznej analizy projektu i wyliczenia związanej z tym ekonomicznej wewnętrznej stopy zwrotu EIRR (za wyjątkiem projektów dot. infrastruktury drogowej, gdzie zamiast analizy finansowej dokonuje się ekonomicznej analizy projektu).

Szczegółowe informacje zawierają „Wytyczne do opracowania studium wykonalności w ramach Interreg”, dostępne na stronach internetowych <http://www.interreg.gov.pl>

Wartości NPV, EIRR oraz FIRR należy określić na podstawie wartości tych danych, które zostały określone w studium wykonalności projektu, bądź analizie finansowej i ekonomicznej

Dla projektów miękkich, realizowanych w ramach działania 2.1 wymagane jest wykonanie uproszczonej analizy finansowej, w której wnioskodawca powinien przedstawić montaż finansowy, przepływy pieniężne

Wymagania dotyczące wypełniania punktu C14 oraz załącznika G. 5 ilustruje poniższa tabela:

Działania	1.1	1.1	1.2	1.2	1.3	1.3	2.1	2.1
wartość projektów	Projekty o wartości powyżej 1 000 000 EUR	Projekty o wartości poniżej 1 000 000 EUR	Projekty o wartości powyżej 1 000 000 EUR	Projekty o wartości poniżej 1 000 000 EUR	Projekty o wartości powyżej 1 000 000 EUR	Projekty o wartości poniżej 1 000 000 EUR	Projekty o wartości powyżej 1 000 000 EUR	Projekty o wartości poniżej 1 000 000 EUR
studium wykonalności	wymagane		wymagane		wymagane			
uproszczona Analiza finansowa				wymagana		wymagana	wymagana	wymagana
uproszczona analiza ekonomiczna		wymagana		wymagana		wymagana		
NPV	wymagane		wymagane	wymagane	wymagane	wymagane	fakultatywnie	fakultatywnie
EIRR	wymagane	fakultatywnie	wymagane	fakultatywnie	wymagane	fakultatywnie		
FIRR	wymagane	fakultatywnie	wymagane	fakultatywnie	wymagane	fakultatywnie		

C 15. Powiązanie projektu z innymi projektami w ramach programu lub/oraz z programami Phare - Zintegrowana Granica Wschodnia a także Programami transgranicznymi, regionalnymi i narodowymi TACIS

Jeśli występują logiczne i tematyczne powiązania projektu z innymi projektami finansowanymi ze środków wspólnotowych, to należy przedstawić krótki opis projektu, podać tytuł projektu oraz wartość i okres jego trwania; może zaistnieć sytuacja, w której projekt jest elementem szerszego przedsięwzięcia lub pozostaje w związku z realizacją innych projektów (maks. 500 znaków). W punkcie tym należy opisać projekty, które poprzedzały składany do dofinansowania projekt (kontynuacja projektu lub działań).

2. 4 Dział D Partnerstwo

Niniejszy dział służy identyfikacji beneficjentów projektu. W przypadku Programu Sąsiedztwa beneficjentami projektu są wszyscy partnerzy projektu.

Do kategorii beneficjentów zaliczać się będzie tylko ta grupa podmiotów, która wyszczególniona została w punkcie „Rodzaje beneficjentów” w ramach poszczególnych działań w Uzupełnieniu Programu Sąsiedztwa INTERREG IIIA/TACIS CBC Polska-Białoruś-Ukraina.

Wszyscy partnerzy projektu muszą być zakwalifikowani do tej grupy, bez względu na to, czy pełnią funkcję Partnera Wiodącego/Głównego Partnera Finansowego czy też w inny sposób uczestniczą w realizacji projektu. Wnioski, w których choćby jeden z partnerów nie był zakwalifikowany do grupy beneficjentów programu – będą odrzucone.

Za realizację projektu, przetargi i zakupy usług, towarów lub prac budowlanych odpowiedzialni są poszczególni partnerzy w zakresie swoich działań. Z kolei partner wiodący zawiera kontrakty na realizację projektu, ciążą na nim obowiązki związane z monitorowaniem i cyklicznym sporządzaniem raportów monitoringowych z przebiegu wdrażania projektu zgodnie z wytycznymi zawartymi w Programie, Uzupełnieniu Programu i Procedurach Wdrażania.

W przypadku projektów finansowanych zarówno z EFRR, jak też TACIS CBC, umowę o dofinansowanie projektu podpisuje się osobno, zgodnie z systemem wdrażania EFRR po stronie polskiej oraz wytycznymi PRAG po stronie białoruskiej i ukraińskiej (patrz także *Podręcznik wnioskodawcy*).

D 1. Wnioskujący/ Partner Wiodący

UWAGA: W przypadku, gdy wniosek dotyczy jednostki sektora finansów publicznych, dla których organizatorem jest organ administracji samorządowej - gminy, powiatu lub województwa, za wnioskodawcę uważa się ten organ, chyba, że regulamin nadany przez organizatora upoważnia kierownika tej jednostki do samodzielnego występowania w sprawie wniosku o dofinansowanie projektu z funduszy strukturalnych. Dotyczy to także tych partnerów projektu, którzy nie mają odrębnej osobowości prawnej – por. pkt B.7.

Nazwa własna i dane teleadresowe wpisane we wniosku w ramach omawianego punktu muszą być zgodne ze stanem faktycznym i z danymi aktualnego dokumentu rejestrowego (jeżeli takowy jest wymagany).

W punkcie tym Wnioskodawca odpowiada także na pytanie, czy jest Głównym Partnerem Finansowym dla projektu finansowanego ze środków EFRR bądź TACIS CBC.

W przypadku projektów, realizowanych z jednego funduszu Wnioskodawca, będący jednocześnie Głównym Partnerem Wiodącym zaznacza pole TAK w linii, odpowiedniej dla funduszu oraz NIE w drugiej. W konsekwencji wypełnia właściwe pola w pkt D.1.1 lub D.1.2

Institucje z Polski mogą być jednocześnie Głównym Partnerem Finansowym dla projektu, który jest finansowany z obu funduszy. Wtedy zaznaczyć należy w obu liniach TAK i wypełnić pola w pkt D.1.1 i D.1.2. Wówczas nie wypełnia się rubryki D.2 wniosku.

D 1.1 Dane personalne osoby upoważnionej do podpisania umowy dofinansowania projektu ze środków EFRR

Tu należy wpisać dane osoby lub osób, które są prawnie upoważnione do reprezentowania Głównego Partnera Finansowego lub zostały zgodnie z obowiązującym prawem upoważnione do złożenia podpisu na wniosku. Do aplikacji musi być załączone imienne upoważnienie do podpisania wniosku, chyba, że działanie w imieniu beneficjenta w tym zakresie wynika z przepisów prawa (ustaw, rozporządzeń, prawa miejscowego) lub załączonego statutu instytucji aplikującej.

D 1.2. Dane personalne osoby upoważnionej do podpisania umowy dofinansowania projektu ze środków TACIS CBC

Proszę wpisać dane osoby lub osób, które są prawnie upoważnione do reprezentowania instytucji, realizującej kontrakt z funduszu TACIS CBC lub zostały zgodnie z obowiązującym prawem upoważnione do złożenia podpisu na wniosku. Do aplikacji musi być załączone imienne upoważnienie dla tej osoby lub tych osób do działania w imieniu instytucji – Głównego Partnera Finansowego.

D 1.3. Koordynator projektu

Jeśli wnioskodawca przewiduje powołanie koordynatora projektu po jego zatwierdzeniu i do kontaktów w sprawach dotyczących projektu, wówczas w tym punkcie należy podać dane personalne koordynatora. Do aplikacji musi być załączone imienne upoważnienie dla tej osoby do działania w imieniu instytucji wnioskującej.

D. 2 Główny Partner Finansowy po drugiej stronie granicy

Rubryki w części D.2 wypełnia się jedynie wówczas, gdy w projekcie jest dwóch Głównych Partnerów Finansowych, z czego jeden odpowiedzialny jest za dofinansowanie projektu ze środków EFRR.

W przypadku, gdy Partnerem Wiodącym i Głównym Partnerem Finansowym dla EFRR jest instytucja polska, zaś Głównym Partnerem Finansowym dla TACIS CBC jest partner z Ukrainy/Białorusi wtedy:

- 1) w części D.1 Wnioskodawca/ Partner Wiodący zaznacza, iż jest jednocześnie Głównym Partnerem Finansowym dla części projektu z EFRR i wypełnia stosowne pola w części D.1.1
- 2) w części D.2 należy wpisać wszystkie dane partnera po drugiej stronie granicy, który będzie podpisywał umowę o dofinansowanie z funduszu TACIS CBC.

Uwaga: We wniosku przewidziano także możliwość wypełnienia pól w sytuacji, kiedy Partner Wiodący /Główny Partner Finansowy znajduje się po zewnętrznej stronie granicy UE, zaś instytucja odpowiedzialna na współfinansowanie wniosku z EFRR – po stronie polskiej.

D 3. Partnerzy polscy

Należy wpisać wszelkie dane identyfikujące partnera ze strony polskiej, łącznie z numerem w Rejestrze Sądowym i Ewidencji Działalności Gospodarczej, numerem konta bankowego, numerem identyfikacji podatkowej, numerem REGON oraz należy przedłożyć dokument świadczący o tym, czy partner jest płatnikiem VAT. Należy przedstawić rolę polskiego partnera w procesie realizacji projektu. Poprzez zaangażowanie w realizację projektu należy rozumieć wniesienie wkładu finansowego, rzeczowego lub merytorycznego lub realizację wyodrębnionej części projektu (działań). Opis roli w projekcie musi być spójny z opisem w dziale C punkt 6 wniosku.

W części tej wpisuje się tych wszystkich partnerów z Polski, którzy uczestniczą w projekcie, ale nie są Partnerem Wiodącym ani Głównym Partnerem Finansowym.

D 3.1. Osoba reprezentująca partnera z Polski

Należy wpisać podstawowe dane osobowe reprezentanta instytucji partnerskiej w projekcie. Do aplikacji musi być załączone imienne upoważnienie dla tej osoby do działania w imieniu partnera.

D 4. Partnerzy białoruscy/ukraińscy

Należy wpisać wszelkie dane identyfikujące partnera ze strony białoruskiej/ukraińskiej, łącznie z numerem w rejestrach lub ewidencjach, potwierdzających działalność partnera, numerem konta bankowego, numerem identyfikacji podatkowej oraz należy przedstawić rolę partnera w procesie realizacji projektu. Poprzez zaangażowanie w realizację projektu należy rozumieć wniesienie wkładu finansowego, rzeczowego lub merytorycznego lub realizację wyodrębnionej części projektu.

W części tej wpisuje się tych wszystkich partnerów z Białorusi i Ukrainy, którzy uczestniczą w projekcie, ale nie są Partnerem Wiodącym ani Głównym Partnerem Finansowym.

D 4.1. Osoba reprezentująca partnera z Białorusi/Ukrainy

Należy wpisać podstawowe dane osobowe reprezentanta instytucji partnerskiej w projekcie. Do aplikacji musi być załączone imienne upoważnienie dla tej osoby do działania w imieniu partnera

D 5. Doświadczenie partnerów współpracy (partnerzy polscy)

Należy przedstawić informacje na temat projektów zrealizowanych w ciągu ostatnich pięciu lat i finansowanych ze środków przedakcesyjnych Unii Europejskiej (Phare, SAPARD) i TACIS lub ze środków Funduszy Strukturalnych i Funduszu Spójności, w których brał udział wnioskodawca - Partner Wiodący.

W przypadku udzielenia na pytania, zadane w punkcie 5 działu D, przynajmniej jednej odpowiedzi pozytywnej, należy zamieścić krótki opis projektu(ów) (nie przekraczając 500 znaków) wraz z określeniem nazwy projektu, czasu trwania oraz jego wartości w odpowiedniej linii, odpowiadającej źródłu finansowania projektu.

Ostatnia linia w tabeli przeznaczona jest do wykazania doświadczenia w aplikowaniu o środki unijne tych partnerów, którzy nie są Partnerem Wiodącym i/lub Głównym Partnerem Finansowym.

D 6. Doświadczenie partnerów współpracy (partnerzy białoruscy/ukraińscy)

Należy przedstawić doświadczenie wnioskodawców w realizacji projektów finansowanych ze środków zewnętrznych – informacje na temat projektów zrealizowanych w ostatnich pięciu latach i finansowanych ze środków TACIS, niezależnie od rodzaju programu.

W przypadku udzielenia na zadane w punkcie D 6 pytania przynajmniej jednej odpowiedzi pozytywnej, partner wiodący ze strony ukraińskiej, białoruskiej wypełnia te pola analogicznie jak w punkcie 5. To pole powinien wypełnić również polski Partner Wiodący, jeżeli korzystał wcześniej ze środków TACIS.

Ostatnia linia w tabeli przeznaczona jest do wykazania doświadczenia w aplikowaniu o środki unijne tych partnerów, którzy nie pełnią funkcji Partnera Wiodącego w projekcie. Wypełniają ją zarówno partnerzy białoruscy, ukraińscy, jak polscy, jeżeli korzystali z tych środków.

D.7 Podział zadań w ramach projektu.

W tabeli w punkcie D.7 należy opisać w skrócie podział merytoryczny zadań między partnerów. Jest to także miejsce na podanie informacji, które są według Wnioskodawcy istotne dla merytorycznej, organizacyjnej bądź finansowej strony projektu, a które nie znalazły się w innych działach i punktach wniosku.

2.5 Dział E Budżet Projektu

E 1. Udział partnerów w projekcie

Do wypełnienia tego punktu służy specjalny załącznik – arkusz kalkulacyjny programu Excel (zakładka oznaczona jako E.1) – patrz rozdział 3.2 niniejszej instrukcji.

E 2. Wydatki i plan finansowy projektu po wewnętrznej granicy UE.

Do wypełnienia tego punktu służy specjalny załącznik – arkusz kalkulacyjny programu Excel (zakładka oznaczona jako E.2) – patrz rozdział 3.3 niniejszej instrukcji

E 3. Wydatki i plan finansowy projektu po zewnętrznej granicy UE.

Do wypełnienia tego punktu służy specjalny załącznik – arkusz kalkulacyjny programu Excel (zakładka oznaczona jako E.3) – patrz rozdział 3.4 niniejszej instrukcji

E 4. Harmonogram finansowania

Do wypełnienia tego punktu służy specjalny załącznik – arkusz kalkulacyjny programu Excel (zakładka oznaczona jako E.4) – patrz rozdział 3.5 niniejszej instrukcji

E 5. Inne źródła finansowania

Należy zamieścić informację zawierającą nazwę instytucji, programu oraz zakres i termin ubiegania się o dofinansowanie wnioskowanego projektu z innych publicznych lub niepublicznych źródeł finansowania.

Należy pamiętać o tym, iż w budżecie projektu nie wolno łączyć ze sobą współfinansowania ze środków przedakcesyjnych i strukturalnych. Dopuszczalny jest natomiast montaż finansowy funduszy UE z unijnymi funduszami pożyczkowymi.

E 6. Pomoc publiczna uzyskana przez wnioskodawcę

Uwaga, punkt niniejszy wypełnia się jedynie w odniesieniu do projektów, bądź ich części, które są współfinansowane z EFRR.

Artykuły 87 – 89 Traktatu Ustanawiającego Wspólnotę Europejską odnoszą się do pomocy przyznawanej przez Państwa. Z zastrzeżeniem innych postanowień przewidzianych w Traktacie, wszelka pomoc przyznawana przez Państwo Członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorcom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna ze wspólnym rynkiem w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między Państwami Członkowskimi. W celu skorzystania z przewidzianych w Traktacie WE wyjątków od zakazu udzielania pomocy, państwo członkowskie zobowiązane jest poinformowania Komisji Europejskiej o zamiarze udzielenia pomocy oraz do uzyskania zgody Komisji Europejskiej na jej udzielenie (tzw. notyfikacja). Wymóg uzyskania uprzedniej zgody Komisji Europejskiej na udzielenie pomocy, nie obowiązuje w przypadku udzielania pomocy w oparciu o zasadę de minimis, która określa próg poniżej którego pomoc jest automatycznie uznawana za zgodna z zasadami wspólnego rynku i w związku z tym nie wymaga uprzedniego zezwolenia Komisji Europejskiej.

W przypadku, gdy pomoc udzielana Wnioskodawcy w ramach Programu Sąsiedztwa nosi znamiona pomocy publicznej, jest ona przyznawana **w oparciu o zasadę de minimis**, zgodnie z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 69/2001 z 12 stycznia 2001 r. w odniesieniu do pomocy państwa w ramach zasady de minimis (Dz. Urz. WE L nr 10 z 13.01.2001 r). Oznacza to, że pomoc udzielana na projekt będący przedmiotem wniosku, łącznie z inną pomocą **de minimis** udzieloną beneficjentowi w ciągu 3 kolejnych lat poprzedzających dzień jej udzielenia nie może przekraczać kwoty 100 000 EUR brutto. W związku z powyższym przed udzieleniem pomocy należy upewnić się że pomoc ta nie przekracza dopuszczalnego progu.

W tym celu w niniejszej rubryce Wniosku Wnioskodawca zobowiązany jest wykazać kwotę pomocy publicznej **de minimis** uzyskaną do dnia złożenia Wniosku. W rubryce tej należy wpisać **łącną** wartość pomocy publicznej uzyskanej przez dotychczas przez Wnioskodawcę, która **miała charakter de minimis** (do kwoty tej **nie wlicza się** pomocy nie mającej charakteru de minimis np. przyznanej na podstawie programu pomocowego).

W przypadku umieszczenia w niniejszej rubryce kwoty różnej od „0” Wnioskodawca zobowiązany jest dodatkowo uzupełnić przedstawione przez siebie informacje o oświadczenie zawierające dane dotyczące poszczególnych kwot, które zostały zsumowane do wartości pomocy podanej w rubryce E 6 (kwota pomocy, dzień jej udzielenia, podmiot udzielający i podstawa udzielenia pomocy). Dodatkowe informacje Wnioskodawca załącza w formie oświadczenia (**załącznik nr 3 do niniejszej instrukcji**). Aby możliwe było dokonanie oceny zgodności planowanej pomocy z zasadą de minimis, zgodnie z art. 63 ust. 1 r. Ustawy z dnia

30 kwietnia 2004 o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. Nr 123, poz. 1291) w niniejszym oświadczeniu Wnioskodawca jest zobowiązany wykazać sumę wartości pomocy wliczanej do pomocy de minimis uzyskanej w okresie trzech kolejnych lat poprzedzających dzień złożenia przedmiotowego wniosku, która obejmuje:

1. pomoc indywidualną uzyskaną przez Wnioskodawcę przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. Nr 123, poz. 1291) jeżeli wartość tej pomocy łącznie z wartością pomocy udzieloną Wnioskodawcy w okresie kolejnych 3 lat poprzedzających dzień jej udzielenia, nie przekraczała równowartości 100 000 EUR brutto i nie podlegała opiniowaniu przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,
2. pomoc, której charakter de minimis został potwierdzony zaświadczeniem o udzielonej pomocy de minimis wydanym zgodnie ze wzorem zawartym w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie zaświadczeń o pomocy de minimis (Dz. U. Nr 187, poz. 1930).

Do niniejszego zestawienia Wnioskodawca zobowiązany jest dołączyć kopie zaświadczeń o pomocy de minimis wydanych zgodnie z art. 5 ust 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. Nr 123, poz. 1291).

F. Postanowienia końcowe

Wnioskodawca/ Partner Wiodący ubiegający się o dofinansowanie ze środków EFRR podpisuje oświadczenie w punkcie F.1, zaś ubiegający się o dofinansowanie ze środków TACIS CBC – oświadczenie w punkcie F.2. W przypadku projektów dwufunduszowych, oświadczenie F.1 podpisuje zawsze Wnioskodawca/Partner Wiodący, zaś oświadczenie F.2 – Główny Partner Finansowy.

3 Załączniki

Rubryka ta służy do weryfikacji zamieszczonych załączników niezbędnych do rozpatrzenia wniosku o finansowanie projektu ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i/lub TACIS, lub stanu gotowości tych załączników.

Uwaga: Uprasza się o zachowywanie numeracji załączników zgodnie z listą, zawartą w Dziale G wniosku. W przypadku, gdy któryś z załączników nie jest dołączany – jego numer powinien być pominięty. Jeżeli któryś z załączników np. wypisy i wyrisy, statuty, bilanse muszą być dołączone w wielu egzemplarzach (dla kilku partnerów) należy stosować dodatkowo literację: Załącznik nr 3a, 3b itd.

3.1 Załącznik nr 1 Budżet projektu (B7)

Dane dotyczące montażu finansowego projektu powinny obejmować źródła finansowania, kwotę środków w EUR oraz w PLN, a także udział procentowy poszczególnych kategorii w całości budżetu. Należy przedstawić podział budżetu na środki EFRR, TACIS CBC, udział własny, inne współfinansowanie krajowe i koszty niekwalifikowalne do współfinansowania oraz całkowity budżet projektu. Wszystkie wspomniane wyżej elementy zostały rozbite na dwie zasadnicze grupy: finansowanie po wewnętrznej stronie granicy UE (dotyczy partnerów polskich) oraz po zewnętrznej stronie granicy (dotyczyć może wszystkich stron programu- instytucji i organizacji z Białorusi i Ukrainy).

Przeliczanie kwot ze złotego na EUR:

Kwoty z z PLN na EUR należy przeliczać według kursu Europejskiego Banku Centralnego obowiązującego w przedostatnim dniu roboczym Komisji Europejskiej w miesiącu poprzedzającym kwartał, w którym składany jest wniosek. Informację o kursie wymiany EUR na PLN można uzyskać na stronie internetowej Europejskiego Banku Centralnego:

<http://www.ecb.int/stats/exchange/eurofxref/html/eurofxref-graph-pln.en.html>

Odpowiedni kurs będzie podawany z wyprzedzeniem przez Instytucję Zarządzającą (Ministerstwo Gospodarki i Pracy) na stronie internetowej: www.interreg.gov.pl, oraz przez Wspólny Sekretariat Techniczny na stronie: www.wppwp.gov.pl.

Tabela w zakładce B.7 została rozbita na dwie zasadnicze części. Górna dotyczy projektów lub ich części, które są realizowane po stronie polskiej. W arkuszu Excel zastosowano funkcje, które automatycznie podliczają kwoty wpisane przez wypełniających i wyliczają udziały procentowe poszczególnych grup wydatków w całej strukturze kosztów kwalifikowanych. Uprasza się wnioskodawców o nielikwidowanie wpisanych w poszczególne komórki funkcji, ponieważ może to spowodować nieprawidłowości w danych podanych przez Wnioskodawcę.

Środki **EFRR** zostaną zwrócone w wysokości do 75 % kosztów kwalifikowalnych projektu (patrz Załącznik 1 do niniejszej instrukcji) w wyniku refundacji po przedstawieniu wniosków o płatność, po zakończeniu realizacji poszczególnych działań lub etapów działań (patrz *Podręcznik wnioskodawcy*).

W pole pt. **udział własny partnerów po wewnętrznej stronie granicy Unii** należy wpisać kwotę – wysokość środków, które zostały zarezerwowane na realizację projektu w budżetach partnerów polskich, np. środki w budżecie gminy, powiatu lub własny kapitał stowarzyszenia, fundacji i innej osoby prawnej, która ma prawo ubiegać się o środki zarezerwowane w Programie.

W przypadku, gdy w projekcie uczestniczy jednostka, dla której organizatorem jest organ administracji publicznej, środki zarezerwowane przez ten organ na realizację projektu uznaje się za wkład własny jednostki.

Pod pojęciem **inne współfinansowanie krajowe po wewnętrznej stronie granicy Unii** należy rozumieć te wszystkie środki, które nie stanowią kosztów własnych i nie pochodzą z budżetu własnego beneficjenta. Są to środki, które partnerzy polscy otrzymują ze środków krajowych od instytucji trzecich, w celu uzupełnienia wkładu własnego budżetu projektu.

Uwaga: W przypadku, gdy partner białoruski/ukraiński uczestniczy z partnerami polskimi w projekcie, finansowanym jedynie z EFRR i ponosi faktycznie wydatki – wszystkie te wydatki należy ująć w pozycji koszty niekwalifikowane.

Dolna część tabeli w zakładce B.7 przeznaczona jest dla projektów lub ich części, współfinansowanych ze środków programu TACIS CBC.

Ze środków **TACIS CBC** korzystać mogą zarówno wnioskodawcy/partnerzy po stronie polskiej, jak i białoruskiej i ukraińskiej. W przypadku beneficjentów z Polski, dofinansowanie ze środków TACIS CBC może odbywać się wyłącznie w odniesieniu do działań, realizowanych na terenie Białorusi lub Ukrainy bądź w których wyłączną grupą docelową są osoby pochodzące z tych krajów. W przypadku projektów mikro, realizowanych w ramach działania 2.2 (do 50 000 EUR) dofinansowanie dochodzi do 95 % kosztów kwalifikowalnych tych działań, w przypadku projektów od 50 000 EUR do 300 000 EUR – 90 %, zaś w przedsięwzięciach powyżej 300 000 EUR – 75 % kosztów kwalifikowanych tych działań.

Pole pt. **udział własny partnerów po wewnętrznej stronie granicy** wypełniają instytucje z Polski, które ponoszą na terytorium Ukrainy i Białorusi faktyczne wydatki, związane z projektem.

W przypadku, gdy w projekcie uczestniczy jednostka, dla której organizatorem jest organ administracji publicznej, środki zarezerwowane przez ten organ na realizację projektu uznaje się za wkład własny jednostki.

Pole pt. **udział własny partnerów po zewnętrznej stronie granicy** – zarezerwowane jest dla wkładu własnego instytucji i organizacji z Białorusi i Ukrainy.

Pod pojęciem **inne współfinansowanie krajowe** należy rozumieć te wszystkie środki, które nie stanowią kosztów własnych i nie pochodzą z budżetu własnego beneficjenta. Są to środki, które beneficjenci (partnerzy) otrzymują ze środków krajowych od instytucji trzecich, w celu uzupełnienia wkładu własnego budżetu projektu. Podział innego współfinansowania krajowego na stronę **zewnętrzną i wewnętrzną granicy** stosuje się identycznie jak w przypadku określenia udziału własnego partnerów.

W punkcie tym partnerzy określają tylko i wyłącznie, jak duże środki pochodzą z ich własnych zasobów, a jak duże musi pozyskać z zewnątrz, z innych działów budżetu bądź jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych.

Całkowite koszty kwalifikowane projektu to:

dofinansowanie ze środków UE + współfinansowanie krajowe (czyli wkład własny beneficjenta + ewentualnie inne współfinansowanie krajowe)

Całkowity budżet projektu to:

koszty kwalifikowane + koszty niekwalifikowane

Pod pojęciem **kosztów niekwalifikowanych EFRR** należy rozumieć koszty nie przewidziane do częściowej refundacji, w myśl rozporządzenia Komisji (WE) nr 448/2004 z dnia 10.03.2004 *nowelizującego Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1685/2000 z dnia 28.07.2000 w sprawie szczegółowych zasad wdrożenia rozporządzenia Rady (WE) nr 1260/1999 w zakresie uznawania wydatków na działania współfinansowane z Funduszy Strukturalnych.*

Szczegółowe informacje dotyczące kwalifikowalności wydatków refundowanych ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego zawiera opracowanie Ministerstwa Gospodarki i Pracy pt. *Kwalifikowalność wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego – WYTYCZNE – aktualna wersja* dostępna jest na stronie <http://www.kwalifikowalnosc.gov.pl>

Zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Gospodarki i Pracy: *Fakt, że dany typ projektu kwalifikuje się do wsparcia przez EFRR nie oznacza, że wszystkie wydatki, które zostaną poniesione podczas jego realizacji mogą zostać zakwalifikowane do refundacji. Dlatego od projektodawców wymaga się, by w ramach swojego projektu określili zarówno koszty kwalifikujące się do wsparcia, jak i koszty niekwalifikujące się. Wiążące*

potwierdzenie wysokości planowanych wydatków kwalifikowalnych, które zostaną zrefundowane Beneficjentowi, stanowi umowa realizacji projektu.

Wydatek jest kwalifikowalny jeżeli:

- został poniesiony w ramach projektu realizowanego z udziałem Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego;
- jest niezbędny dla realizacji projektu;
- jest rzetelnie udokumentowany i możliwy do zweryfikowania;
- jest spójny z obowiązującymi przepisami.

Do kosztów kwalifikowanych poza kosztami dostaw, usług i robót można zaliczyć także koszty amortyzacji, koszty podwykonawstwa, opłaty notarialne, koszty ekspertyz finansowych i technicznych, porady prawne o ile są konieczne do przeprowadzenia projektu, a także opłaty bankowe za prowadzenie rachunków i gwarancji udzielanych przez bank lub inną instytucję finansową, o ile program nakłada obowiązek prowadzenia oddzielnego rachunku bankowego lub otrzymanie gwarancji kredytowych.

Do kosztów niekwalifikowanych EFRR zaliczyć należy w szczególności:

- odsetki od debetów,
- opłaty od transakcji finansowych
- prowizje od wymiany walut i ujemne różnice kursowe
- koszty księgowości
- koszty kar finansowych i sądowych
- podatki i opłaty, w szczególności podatek VAT, z wyjątkiem sytuacji, kiedy jest on ostatecznie płacony przez partnerów projektu, lecz jest możliwy do odzyskania przez beneficjenta w całości lub części

W przypadku kosztów, współfinansowanych ze środków programu **TACIS CBC** w systemie grantowym za **koszty kwalifikowane** należy uznać wszystkie te wydatki, które wiążą się bezpośrednio z realizacją projektu.

Są to między innymi koszty:

- koszty personelu, w tym ekspertów zewnętrznych
- zakwaterowanie, wyżywienie i inne koszty związane z pobytem na obcym terenie
- podróże
- koszty wyposażenia (przy czym nie mogą one przekraczać 20-25 % wartości całego budżetu projektu)
- koszty organizacji konferencji, warsztatów
- koszty związane z tłumaczeniem
- koszty audytu

Dla programu TACIS CBC koszty niekwalifikowalne to:

- zadłużenia i zobowiązania oraz opłaty i prowizje od zadłużeń i zobowiązań,
- zyski,
- dobra zakupione z innych źródeł unijnych lub innych programów,
- zakupy nieruchomości lub budynków, za wyjątkiem, gdy zakupy te są niezbędne do realizacji przedsięwzięcia, w takich wypadkach obiekt musi być własnością beneficjenta końcowego, po zakończeniu projektu,
- straty spowodowane zmianą kursu walut,
- podatki, w tym podatek dochodowy od towarów i usług (VAT), chyba że partnerzy projektu nie mogą go odzyskać lub gdy przepisy prawne zezwalają na jego kwalifikowalność.

3.2 Załącznik nr 2 Udział partnerów w projekcie (E1)

W tabeli należy przedstawić wkład każdego z partnerów projektu w rozbiciu na środki z EFRR i/lub środki TACIS oraz krajowe współfinansowanie publiczne w EUR. Do krajowego współfinansowania publicznego zalicza się: regionalne i lokalne współfinansowanie, środki z budżetu państwa/centralne (środki z krajowego regionalnego funduszu publicznego lub innych krajowych funduszy publicznych, przez które rozumie się np. fundusze celowe, budżety państwowych jednostek prawnych itp.) oraz inne środki krajowe. Należy wyliczyć również sumy odpowiednich wierszy i kolumn.

Uwaga: podział zastosowany w tabeli w załączniku nr 2 wniosku jest inny niż w załączniku nr 1.

W omawianej tabeli należy rozbić źródła finansowania, ze względu na ich pochodzenie w ramach podziału administracyjnego. Np. gmina, będąca wnioskodawcą wykazuje w załączniku nr 1 swoje środki jako wkład własny, natomiast w załączniku nr 2 ma obowiązek umieścić je w kolumnie 5 (regionalne i lokalne współfinansowanie krajowe), jako że jej budżet odnosi się do poziomu lokalnego. W kolumnie 5 wpisuje się także wydatki jednostek sektora finansów publicznych, które nie mają statusu administracji samorządowej lub rządowej, lecz działają na określonym terenie. W tej kolumnie należy zatem wpisać np. zarezerwowane na realizację projektu środki uniwersytetu. W przypadku, gdy jednostka ta otrzyma dotację celową na realizację swego przedsięwzięcia z budżetu jednostki administracji szczebla centralnego (np. ministerstwa), należy kwotę owej dotacji umieścić w kolumnie 6 tabeli.

Pod pojęciem **inne środki krajowe** (kolumna 7), należy rozumieć wszystkie źródła nie pochodzące z jednostek sektora finansów publicznych (np. wkład własny fundacji, stowarzyszeń, parafii i związków wyznaniowych).

W wierszach wskazujących na pochodzenie środków, którymi dysponują Wnioskodawca i poszczególni partnerzy program Excel automatycznie zsumuje zarówno które kwoty stanowiące koszty własne, pochodzące z budżetu własnego beneficjenta jak również środki pozyskane ze źródeł krajowych od instytucji trzecich oraz dofinansowanie projektu z funduszy europejskich.

W wierszach części I tabeli powstaną sumy całkowitych kosztów kwalifikowalnych dla poszczególnych partnerów, natomiast w części II - sumy kosztów niekwalifikowalnych, ale tylko dla projektów finansowanych z EFRR . W ostatnim wierszu program automatycznie poda ogólną sumę wydatków w ramach projektu.

W ostatnich kolumnach (liczby kontrolne) program automatycznie zlicza udział procentowy EFRR bądź TACIS CBC w całości kosztów kwalifikowanych.

Uwaga: funkcja zliczania udziału procentowego działa prawidłowo jedynie dla zestawień wydatków projektów mono-funduszowych, to jest finansowanych tylko z EFRR, bądź jedynie TACIS CBC. Sumy kontrolne nie będą prawidłowe przy wniosku wspólnym.

3.3 . Załącznik nr 3 Wydatki i plan finansowy projektu po wewnętrznej granicy UE (E2).

W przygotowanym specjalnie arkuszu Excel, oznaczonym w elektronicznym pliku jako zakładka E.2 należy wymienić wszystkie rodzaje wydatków, współfinansowanych z EFRR w podziale na kategorie: wydatki związane z wynagrodzeniem personelu, w tym koszty odnoszące się do osób pracujących przy realizacji projektu ze strony wnioskującego oraz koszty zewnętrznych ekspertów, tłumaczy; koszty podróży w podziale na podróże zagraniczne i krajowe; koszty elementów wyposażenia takich jak: meble, sprzęt komputerowy etc.; koszty spotkań i publikacji w skład których wchodzi koszty utrzymania i zakwaterowania, koszty związane z publikacjami i studiami oraz inne w tym koszty wynajmu sal na spotkania; koszty ogólne w tym koszty materiałów biurowych, rozmów telefonicznych, energii elektrycznej, ogrzewania, wynajmu pomieszczeń biurowych; koszty audytu; wydatki inwestycje w podziale na dostawy i usługi i inne, podatki nie podlegające współfinansowaniu, koszty przetargów i inne (np.: koszty przelewów bankowych). Należy określić uzyskane przychody, całkowite koszty kwalifikowane projektu i niekwalifikowane oraz całkowite koszty projektu. Program automatycznie zsumuje wszystkie wydatki w ramach poszczególnych grup tematycznych oraz doda do siebie koszty kwalifikowane i niekwalifikowane

W przypadku, gdy w projekcie zaistniały inne wydatki, których nie można ująć w wierszach tematycznych i nie można ich przypisać żadnej z podanych kategorii wydatków, należy je wpisać odpowiednio w wiersze dostawy, usługi, roboty.

Wszystkie koszty niekwalifikowane, w tym VAT (jeżeli jest on kosztem nie podlegającym refundacji) należy ująć w przedostatniej kolumnie tabeli E.2. W przypadku, gdy wszystkie koszty w danym wierszu są

kosztami kwalifikowalnymi, wartości należy podać w wysokości brutto i wpisać w przedostatnią kolumnę wartość „0”.

Uwaga: Jeżeli Wnioskodawca uzna za stosowne, można powielać i wstawiać nowe wiersze w tabeli, celem uszczegółowienia punktów w niej zawartych.

W przypadku kosztów osobowych, wykazanych w punkcie 1 Płace kosztem kwalifikowalnym jest zarówno koszt wynagrodzenia netto, jak też podatek od osób fizycznych oraz obciążenia z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych i społecznych. W związku z tym kwoty tam wpisywane powinny być podawane w wysokości brutto. W przypadku wydatków, wykazywanych w pkt 2-7, zastosowanie mają zwykłe reguły kwalifikowalności, zgodnie z opracowaniem Ministerstwa Gospodarki i Pracy pt *Kwalifikowalność wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego*.

3.4. Załącznik nr 4: Wydatki i plan finansowy projektu po zewnętrznej granicy UE (E3).

Tabela oznaczona w jest przeznaczona dla zestawienia wydatków, współfinansowanych ze środków TACIS CBC. Jest ona zgodna z wytycznymi z *Practical Guide to contract procedures financed from the General Budget of the European Communities in the context of external actions* – PRAG.

Uwaga: Jeżeli Wnioskodawca uzna za stosowne, można powielać i wstawiać nowe wiersze w tabeli, celem uszczegółowienia punktów w niej zawartych.

3.5 Załącznik nr 5 Harmonogram finansowania (E4)

W poszczególnych rubrykach należy podać planowane dofinansowanie w kolejnych latach realizacji projektu z podziałem na środki EFRR, środki TACIS, własny wkład partnera oraz pozostałe źródła finansowania. W przypadku tej tabeli struktura źródeł środków finansowych jest analogiczna jak w tabeli w załączniku nr 1. Każda kwota powinna być podana w EUR. Tabelę tę program exel automatycznie zsumuje w kolumnach oraz w rzędach. Kwoty oraz sumy kwot, wykazane przez wnioskodawcę w tabelach w punkcie C.6 oraz w załącznikach nr 1-5 (punkty B.7, E.1, E.2, E.3 i E.4) muszą być ze sobą spójne.

3. 6 Studium wykonalności/analiza finansowa i ekonomiczna

Wymagania co do konieczności załączenia do wniosków poszczególnych dokumentów ilustruje poniższa tabela:

Działania	1.1	1.1	1.2	1.2	1.3	1.3	2.1	2.1
wartość projektów	Projekty o wartości powyżej 1 000 000 EUR	Projekty o wartości poniżej 1 000 000 EUR	Projekty o wartości powyżej 1 000 000 EUR	Projekty o wartości poniżej 1 000 000 EUR	Projekty o wartości powyżej 1 000 000 EUR	Projekty o wartości poniżej 1 000 000 EUR	Projekty o wartości powyżej 1 000 000 EUR	Projekty o wartości poniżej 1 000 000 EUR
studium wykonalności	wymagane		wymagane		wymagane			
uproszczona Analiza finansowa				wymagana		wymagana	wymagana	wymagana
uproszczona analiza ekonomiczna		wymagana		wymagana		wymagana		

W założeniach, studium wykonalności ma być kompendium wiedzy na temat projektu oraz jego otoczenia, stanowiącym rozwinięcie i uzupełnienie standardowego wniosku o przyznanie dofinansowania ze środków unijnych.

Przygotowanie studium wykonalności wymagane jest dla projektów infrastrukturalnych których całkowite nakłady inwestycyjne są wyższe niż 1 000 000 EUR.

W studium wykonalności Beneficjent powinien uzasadnić finansową i instytucjonalną wykonalność projektu. Studium wykonalności ma także za zadanie wskazać, które z różnych proponowanych rozwiązań problemu będzie najlepsze pod względem technicznym, ekonomicznym, jak też z punktu widzenia ekologicznego (np. należy wybrać i uzasadnić, czy z powodu nasilającego się ruchu i zwiększenia tzw. strumienia pojazdów należy drogę zmodernizować i poszerzyć, czy może lepiej będzie poprowadzić nową drogę w zupełnie innym miejscu). Należy także rozważyć koszty wpływu na środowisko projektowanej inwestycji.

W przypadku projektów złożonych, zawierających w sobie różne rodzaje działań np. roboty budowlane i wyposażenie obiektów, dla całego projektu powinno być przygotowane jedno studium wykonalności uwzględniające korzyści (i ewentualnie straty) wynikające z wykonania robót budowlanych, a następnie wyposażenia (zakupów) wybudowanego obiektu. W przypadku realizacji jedynie jednego z kilku etapów projektu, pamiętając o zasadzie, że dofinansowanie może uzyskać projekt kompletny, dający po zakończeniu

wymierne efekty, studium wykonalności powinno uzasadniać technicznie celowość dofinansowania projektu, obejmującego poszczególne etapy.

Dla projektów infrastrukturalnych, których całkowite nakłady inwestycyjne są niższe niż 1 000 000 EUR, nie jest wymagane przygotowanie studium wykonalności.

Konieczne jest natomiast przygotowanie analizy finansowej (i ewentualnie) ekonomicznej projektu. Dla projektów nie generujących przychodów analiza może być uproszczona, określając jedynie koszty realizacji i eksploatacji projektu, ze wskazaniem źródeł ich pokrycia. W sprawie wskaźników NPV, EIRR, FIRR, patrz pkt D.14 Wniosku.

Szczegółowe informacje dotyczące sposobu przygotowania studium i analiz zawierają „Wytyczne do opracowania studium wykonalności w ramach Interreg”, dostępne na stronach internetowych <http://www.interreg.gov.pl> oraz <http://www.wwpwp.gov.pl>

UWAGA: Ww. Wytyczne zawierają znacznie uproszczone wymogi przygotowywania studium wykonalności w porównaniu z Wytycznymi obowiązującymi np. dla projektów ZPORR. Dlatego też jeżeli wnioskodawca posiada już studium wykonalności opracowane wcześniej, może je załączyć, uzupełniając je jedynie o analizę wpływu projektu na rozwijanie współpracy transgranicznej na pograniczu polsko-białoruskim lub/i polsko-ukraińskim.

3.7 Ocena oddziaływania na środowisko jest sporządzana dla inwestycji, mogących znacząco oddziaływać na środowisko i zgodnie z brzmieniem art. 46 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. Nr 62 poz. 627 z późn. zm.) należy ją wykonać przed uzyskaniem stosownych pozwoleń na prowadzenie tej inwestycji (np. pozwolenia na budowę).

Raport sporządza się w odniesieniu do inwestycji, mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Zostały one wymienione w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzania raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz.U. nr 257 poz. 2573). Dlatego też w trakcie przygotowywania projektu należy upewnić się, czy planowana inwestycja nie jest inwestycją mogącą znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu wspomnianych przepisów prawa.

W postępowaniu w sprawie oceny oddziaływania na środowisko określa się, analizuje oraz ocenia bezpośredni i pośredni wpływ danego przedsięwzięcia na środowisko oraz zdrowie i warunki życia ludzi, dobra materialne, zabytki, dostępność do złóż kopalin, a ponadto możliwości oraz sposoby zapobiegania i ograniczania negatywnego oddziaływania na środowisko i wymagany zakres monitoringu. W trakcie postępowania sporządza się wspomniany raport oddziaływania na środowisko.

Raport oddziaływania na środowisko powinien zawierać:

- opis planowanego przedsięwzięcia, a w szczególności charakterystykę całego przedsięwzięcia i warunki wykorzystywania terenu w fazie realizacji i eksploatacji,
- główne cechy charakterystyczne procesów produkcyjnych, przewidywane wielkości emisji, wynikające z funkcjonowania planowanego,
- opis elementów przyrodniczych środowiska, objętych zakresem przewidywanego oddziaływania planowanego przedsięwzięcia,
- opis analizowanych wariantów, w tym wariantu polegającego na niepodejmowaniu przedsięwzięcia, najkorzystniejszego dla środowiska, wraz z uzasadnieniem ich wyboru, określenie przewidywanego oddziaływania na środowisko analizowanych wariantów, w tym również w wypadku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, a także możliwego transgranicznego oddziaływania na środowisko,
- uzasadnienie wybranego przez wnioskodawcę wariantu, ze wskazaniem jego oddziaływania na środowisko, w szczególności na ludzi, zwierzęta, rośliny, powierzchnię ziemi, z uwzględnieniem ruchów masowych ziemi, wodę, powietrze, klimat, dobra materialne, zabytki, krajobraz oraz wzajemne oddziaływanie między tymi elementami,
- opis przewidywanych znaczących oddziaływań planowanego przedsięwzięcia na środowisko, obejmujący bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótko-, średnio- i długoterminowe, stałe i chwilowe oddziaływania przedsięwzięcia, wykorzystywania zasobów środowiska oraz opis metod prognozowania, zastosowanych przez wnioskodawcę,
- opis przewidywanych działań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.

Jeżeli planowane przedsięwzięcie jest związane z użyciem instalacji raport musi zawierać:

- porównanie, proponowanej technologii z technologią spełniającą wymagania, o których mowa w art. 143 wspomnianej ustawy oraz wskazanie, czy dla planowanego przedsięwzięcia konieczne jest ustanowienie obszaru ograniczonego użytkowania oraz określenie granic takiego obszaru,
- określenie ograniczeń w zakresie przeznaczenia terenu, wymagań technicznych dotyczących obiektów budowlanych i sposobów korzystania z nich, przedstawienie zagadnień w formie graficznej,

- analizę możliwych konfliktów społecznych związanych z planowanym przedsięwzięciem,
- przedstawienie propozycji monitoringu oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na etapie jego budowy i eksploatacji,
- wskazanie trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy, jakie napotkano, opracowując raport,
- streszczenie w języku niespecjalistycznym informacji zawartych w raporcie, nazwisko osoby lub osób sporządzających raport oraz
- źródła informacji stanowiące podstawę do sporządzenia raportu.

Uwaga: W przypadku, gdy do wniosku zostało dołączone pozwolenie na budowę – nie jest konieczne załączenie oceny na środowisko. Jest ono wymagane natomiast przy innych inwestycjach, tam gdzie wymagane jest jedynie zgłoszenie budowy do właściwego organu lub gdy inwestycja może być realizowana na podstawie innych przepisów (np. wodno-prawnych, ochrony środowiska). Jeżeli inwestycja nie ma oddziaływania na środowisko – należy obowiązkowo dołączyć decyzję właściwego organu, wydane w trybie art. 104 kodeksu postępowania administracyjnego o umorzeniu postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, bądź też postanowienie lub decyzję właściwego organu o zwolnieniu z obowiązku sporządzenia oceny oddziaływania na środowisko.

3.8 Wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

Załącznik ten obowiązuje przy inwestycjach, realizowanych z priorytetu 1

Aktualnie obowiązujące przepisy o planowaniu przestrzennym, to jest ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. Nr 80, poz. 717 z późn. zm.) stanowią, iż warunki wszelkich inwestycji ustala się w drodze decyzji administracyjnej (pozwolenia na budowę), bezpośrednio w oparciu o miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. W sytuacji, kiedy nie ma planu, wydaje się decyzję o ustaleniu lokalizacji celu publicznego bądź decyzję o warunkach zabudowy (zwane w ustawie łącznie decyzjami o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu), które z kolei stanowią podstawę do wydania pozwolenia na budowę.

W przypadku inwestycji celu publicznego wykraczającej poza obszar jednej gminy decyzję o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego wydaje wójt, burmistrz albo prezydent miasta, na którego obszarze właściwości znajduje się największa część terenu, na którym ma być realizowana ta inwestycja, w porozumieniu z zainteresowanymi wójtami, burmistrzami albo prezydentami miast.

Wnioskodawca w trakcie przygotowywania inwestycji powinien ustalić, czy na terenie planowanej inwestycji obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Jeśli tak – załącza do wniosku wypis i wyrys dotyczący terenu inwestycji. W przypadku jego braku – powinien wystąpić do właściwego wójta, burmistrza lub prezydenta miasta o wydanie stosownej decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania. Jej kopię załącza się do wniosku.

3.9 Pozwolenie na budowę lub zgłoszenie budowy

Załącznik ten obowiązuje przy inwestycjach, realizowanych z priorytetu 1

Zgodnie z art. 28 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. *Prawo budowlane* (Dz. U. z 2003 r., Nr 207, poz. 2016) roboty ziemne można rozpocząć jedynie na mocy prawomocnego pozwolenia na budowę. Kopię decyzji należy załączyć do wniosku.

Jednocześnie ustawa określa w art. 29-31 prace budowlane, na które pozwolenie nie jest wymagane.

Pozwolenia na budowę nie wymaga budowa między innymi :

- parterowych budynków gospodarczych o powierzchni zabudowy do 35 m², przy rozpiętości konstrukcji nie większej niż 4,80 m,
- wolno stojących budynków gospodarczych, wiat i altan o powierzchni zabudowy do 10 m², przy czym łączna liczba tych obiektów nie może przekraczać jeden na każde 500 m² powierzchni działki, a powierzchnia działki nie może być mniejsza niż 500 m²;
- wiat przystankowych i peronowych;
- wolno stojących kabin telefonicznych;
- boisk szkolnych oraz boisk, kortów tenisowych, bieżni służących do rekreacji;
- miejsc postojowych dla samochodów osobowych do 10 stanowisk włącznie;
- zatok parkingowych na drogach wojewódzkich, powiatowych i gminnych,
- tymczasowych obiektów budowlanych, niepołączonych trwale z gruntem i przewidzianych do rozbiórki lub przeniesienia w inne miejsce w terminie określonym w zgłoszeniu (zwolnienie to nie dotyczy obiektów, które mogą znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów o ochronie środowiska),
- obiektów budowlanych piętrzących wodę i upustowych o wysokości piętrzenia poniżej 1 m poza rzekami żeglownymi oraz poza obszarem parków narodowych, rezerwatów przyrody i parków krajobrazowych oraz ich otulin,
- pomostów o długości całkowitej do 25 m i wysokości, liczonej od korony pomostu do dna akwenu, do 2,50 m, służących do cumowania niewielkich jednostek pływających, jak łódzie, kajaki, jachty, uprawiania wędkarstwa, rekreacji;

- opasek brzegowych oraz innych sztucznych, powierzchniowych lub liniowych umocnień brzegów rzek i potoków górskich oraz brzegu morskiego, brzegu morskich wód wewnętrznych, niestanowiących konstrukcji oporowych;
- pochylni przeznaczonych dla osób niepełnosprawnych;
- przyłączy do budynków: elektroenergetycznych, wodociągowych, kanalizacyjnych, gazowych, ciepłych i telekomunikacyjnych;
- urządzeń pomiarowych, wraz z ogrodzeniami i drogami wewnętrznymi, państwowej służby hydrologiczno-meteorologicznej i państwowej służby hydrogeologicznej: posterunków wodowskazowych, meteorologicznych, opadowych oraz wód podziemnych, punktów: obserwacyjnych stanów wód podziemnych oraz monitoringu jakości wód podziemnych, piezometrów obserwacyjnych i obudowanych źródeł;
- obiektów małej architektury;
- ogrodzeń;
- obiektów przeznaczonych do czasowego użytkowania w trakcie realizacji robót budowlanych, położonych na terenie budowy, oraz ustawianie barakowozów używanych przy wykonywaniu robót budowlanych, badaniach geologicznych i pomiarach geodezyjnych;
- tymczasowych obiektów budowlanych stanowiących wyłącznie eksponaty wystawowe, niepełniących jakichkolwiek funkcji użytkowych, usytuowanych na terenach przeznaczonych na ten cel;
- znaków geodezyjnych, a także obiektów triangulacyjnych, poza obszarem parków narodowych i rezerwatów przyrody.

Pozwolenia na budowę nie wymaga również:

- wykonywanie robót budowlanych polegających na remoncie istniejących obiektów budowlanych, z wyjątkiem obiektów wpisanych do rejestru zabytków, jeżeli nie obejmuje on zmiany lub wymiany elementów konstrukcyjnych obiektu i instalacji gazowych albo zabezpieczenia przed wpływami eksploatacji górniczej lub powodzią;
- przebudowie i remoncie przyłączy do budynku: elektroenergetycznych, wodociągowych, kanalizacyjnych, gazowych, ciepłych i telekomunikacyjnych;
- dociepleniu ścian i dachów budynków: remoncie pomostów, remoncie obiektów regulacji rzek; wykonywaniu i remoncie urządzeń melioracji wodnych szczegółowych, wykonywaniu i remoncie ujęć wód śródlądowych powierzchniowych o wydajności poniżej 50 m³/h oraz obudowy ujęć wód podziemnych przebudowie i remoncie sieci telekomunikacyjnych, elektroenergetycznych, wodociągowych, kanalizacyjnych i ciepłych prowadzonych po dotychczasowych trasach;
- wykonywaniu podczyszczeniowych robót czerpalnych polegających na usunięciu spłyceń dna, powstałych w czasie użytkowania basenów i kanałów portowych oraz torów wodnych, w stosunku do głębokości technicznych (eksploatacyjnych) i nachyleń skarp podwodnych akwenu, objętych uprzednio

uzyskaniem pozwoleniem wodnoprawnym i pozwoleniem na wykonywanie robót czerpalnych; instalowaniu urządzeń na obiektach budowlanych.

W tych przypadkach inwestor jest zobowiązany dokonać tak zwanego zgłoszenia budowy. Do zgłoszenia budowy, o której mowa należy ponadto dołączyć projekt zagospodarowania działki lub terenu wraz z opisem technicznym instalacji, wykonany przez projektanta posiadającego odpowiednie uprawnienia budowlane. Do wniosku należy załączyć pełny zestaw dokumentów zgłoszenia.

Uwaga: Pozwolenie na budowę bądź zgłoszenie budowy powinno być dołączone do wniosku. Jeżeli nie zostanie ono dołączone, Wnioskodawca powinien określić datę jego dostarczenia. Należy pamiętać o tym, iż do czasu uzupełnienia wszystkich załączników, ocena formalna wniosku ulega zawieszeniu, a ocena techniczna nie odbywa się w ogóle, co może spowodować, iż nie trafi on pod obrady najbliższego chronologicznie Komitetu Sterującego. W tej sytuacji Wnioskodawca musi się liczyć z możliwością, iż jego wniosek będzie rozpatrywany na kolejnym Komitecie, co spowoduje przesunięcie harmonogramu projektu.

Uwaga: w przypadku kontraktów, realizowanych w systemie „Zaprojektuj i wybuduj” Wnioskodawca lub partner jest zobowiązany dostarczyć szkic lokalizujący projekt oraz ogólne i szczegółowe właściwości funkcjonalno-użytkowe, w tym określenie powierzchni użytkowych poszczególnych pomieszczeń wraz z określeniem tych funkcji, zgodnie z § 18 ust. 2 pkt 3 i pkt 4 lit a rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 2 września 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych oraz programu funkcjonalno-użytkowego (Dz. U. Nr 202, poz. 2072) .

Dodatkowo, Wnioskodawca składa w załączniku nr 4 oświadczenie, iż inwestycja wykonywana jest w trybie „zaprojektuj i wybuduj” i zaznacza we wniosku w dziale G.4 pole *Nie*.

3.10 Mapy, szkice lokalizujące inwestycje.

Załącznik ten obowiązuje przy inwestycjach, realizowanych z priorytetu 1.

Wspomniane grafiki stanowią integralną część projektu zagospodarowania działki lub terenu, a wymagania względem ich treści zostały określone w § 8 ust. 3 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego (Dz. U. Nr 120, poz. 1133).

3.11 Potwierdzenie prawa do dysponowania gruntem lub obiektem.

Załącznik ten obowiązuje przy inwestycjach, realizowanych z priorytetu 1.

Załącznik ten powinien być sporządzony w formie oświadczenia o prawie dysponowania nieruchomością na cele budowlane. Wzór takiego oświadczenia jest uregulowany w drodze rozporządzenia Ministerstwa Infrastruktury z dnia 3 listopada 2004r. *zmieniającego rozporządzenie w sprawie wzorów: wniosków o pozwolenie na budowę, oświadczenia o posiadanym prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane i decyzji o pozwoleniu na budowę* (Dz. U. Nr 242, poz. 2421). Wzór taki jest dostępny w każdym urzędzie starostwa powiatowego i urzędzie miasta na prawach powiatu. (patrz **załącznik nr 4 do niniejszej instrukcji**)

3.12 Oświadczenie wnioskodawcy o zabezpieczeniu środków niezbędnych do realizacji projektu.

Jest to oświadczenie o charakterze cywilnym, mające charakter dowodowy w procesie oceny i wyboru projektu, a następnie stanowiące przesłankę do podpisania umowy o wdrożeniu projektu do realizacji. Oświadczenie powinno zawierać dane dotyczące projektu, w szczególności jego nazwę i termin realizacji oraz dane partnera wiodącego oraz wysokość środków, zabezpieczonych przez niego. Wzór takiego oświadczenia określa **załącznik nr 5 niniejszej instrukcji**.

W przypadku jednostek administracji samorządowej, do oświadczenia należy załączyć uchwałę właściwego organu gminy, powiatu lub województwa o przydzieleniu środków z budżetu danej jednostki środków na realizację projektu.

Oświadczenie musi być podpisane przez osobę, która podpisuje się pod wnioskiem.

Uwaga odnośnie projektów, współfinansowanych z EFRR: w sytuacji, kiedy wniosek dotyczy jednostki, dla której organizatorem jest organ administracji publicznej i podpisany jest przez kierownika tej jednostki, wnioskodawca ma obowiązek załączyć do swego oświadczenia uchwałę, bądź decyzję organu założycielskiego o zabezpieczeniu środków na projekt.

3.13 Oświadczenia o współfinansowaniu projektu od instytucji partycypujących w kosztach przedsięwzięcia.

Wszystkie wymogi dotyczące tych oświadczeń są identyczne z opisanymi w punkcie 3.7. Każdy z partnerów, bądź innych instytucji, finansujących przedsięwzięcie po polskiej stronie, powinien przedstawić oświadczenie, iż ma środki w wysokości co najmniej 25 % wartości kosztów kwalifikowanych, zaś partnerzy białoruscy/ukraińscy stosowny udział własny, uzależniony od budżetu działań, realizowanych po stronie białoruskiej/ukraińskiej. Niezależnie od tego sugeruje się, by przygotować środki zapewniające płynność finansową przedsięwzięcia, najlepiej w wysokości około 35 % kosztów kwalifikowanych projektu.

W oświadczeniu należy wyraźnie podać kwotę, która została zarezerwowana przez wnioskodawcę i partnerów na realizację projektów. Wzór takiego oświadczenia został zawarty w **załączniku nr 6 do niniejszej instrukcji**.

3.14 Upoważnienia dla koordynacji projektu i podpisywania umowy o dofinansowanie.

W przypadku, gdy osoba podpisująca w imieniu instytucji wniosek nie jest koordynatorem projektu i nie jest, na mocy prawa, statutu organizacji bądź regulaminu instytucji, osobą upoważnioną do podpisania umowy o dofinansowanie, bezwzględnie należy załączyć upoważnienia dla takiej osoby. Wnioskodawca może upoważnić także osoby trzecie do podpisania umowy, nawet jeśli przepisy prawa i regulacje wewnętrzne zezwalają osobie podpisującej wniosek również na podpisanie umowy.

Upoważnienia należy składać także odnośnie osoby koordynującej projekt (upoważnienie sporządza wówczas wnioskodawca) oraz osób reprezentujących poszczególnych partnerów. Te ostatnie pełnomocnictwa składa się wówczas, gdy przedstawiciel partnera w projekcie nie jest tożsamy z osobą reprezentującą tę instytucję na mocy prawa lub regulacji wewnętrznych (np. wójtem, starostą, prezesem zarządu fundacji etc.).

3.15 Kopia zawartej umowy określającej rolę w realizacji projektu, wzajemne zobowiązania stron, odpowiedzialność wobec Instytucji Pośredniczących/Instytucji Kontraktującej.

Do wniosku należy załączyć kopię umowy między partnerami projektu. Umowa taka ma charakter umowy cywilno-prawnej, w której powinno określić się: wszystkich partnerów projektu, cel zawarcia umowy, nazwę projektu, źródła jego finansowania, harmonogram działań oraz zobowiązania poszczególnych partnerów do ich prowadzenia i współfinansowania, zakres praw i obowiązków partnerów, sposób pomiaru wskaźników produktów i rezultatów projektu, zakres odpowiedzialności i kompetencje Partnera Wiodącego względem innych podmiotów, uczestniczących w projekcie.

Uwaga: W przypadku, gdy projekt jest realizowany w ramach wieloletniego porozumienia o współpracy – należy przedstawić kopię tej umowy oraz sporządzić osobną umowę na realizację projektu. Jeżeli w projekcie partner polski lub białoruski/ukraiński uczestniczy na zasadzie biernej – to znaczy jest tylko odbiorcą lub uczestnikiem przedsięwzięcia, natomiast nie organizuje go – wystarczy dołączyć list intencyjny, w którym zobowiązuje się on do uczestnictwa w poszczególnych działaniach.

3.16 Bilans za ostatnie trzy lata

W organizacjach prowadzących księgowość bilans - należący do obowiązkowych sprawozdań finansowych - jest to zestawienie ujmujące po lewej stronie majątek (aktywa), a po prawej stronie kapitał (pasywa) organizacji, czyli źródła finansowania majątku. Jedną z pozycji bilansu jest zysk, co umożliwia powiązanie bilansu z drugim obowiązkowym sprawozdaniem - rachunkiem zysków i strat .

Załączony bilans w swej treści i formie musi być zgodny z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o *rachunkowości* (Dz. U. Nr 121, poz. 591 z późn. zm.). Za ostatnie trzy lata uznaje się trzy pełne lata poprzedzające rok złożenia wniosku (w przypadku projektów złożonych w 2005 r. będą to bilanse za rok 2002, 2003 i 2004).

Zestawienie bilansu za ostatnie 3 lata dla instytucji z Białorusi i Ukrainy realizujących projekt po zewnętrznej stronie granicy UE musi być zgodne z przepisami prawa, obowiązującymi w danym kraju.

W przypadku, gdy bilansu za ostatnie trzy lata nie można dostarczyć (dotyczy to projektów, składanych w początku roku, kiedy to formułuje się jeszcze bilanse za poprzedni rok), Wnioskodawca jest zobowiązany do przedstawienia sprawozdania z wykonania budżetu za rok poprzedni i dołączyć skrócony opis dostępnych środków finansowych i określić wysokość środków pieniężnych, dostępnych na jego rachunkach.

W przypadku, gdy Wnioskodawca lub partnerzy nie muszą sporządzać bilansu – wówczas należy wypełnić odpowiednie pole *Nie dotyczy*.

3.17 Rachunek zysków i strat

Rachunek ten to drugie - obok bilansu - podstawowe sprawozdanie finansowe. Rejestruje sposób tworzenia wyniku finansowego (zysku lub straty) podmiotu w miarę upływu czasu i trwania jego działalności. W rachunku zysków i strat wykazuje się oddzielnie przychody i koszty, zyski oraz straty nadzwyczajne, a także obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego (podatki). Sprawozdanie to pozwala na rozpoznanie sytuacji dochodowej beneficjenta, ułatwia analizę oraz prognozowanie wyniku finansowego.

Dopuszcza się załączanie obu wariantów rachunku (porównawczego i kalkulacyjnego) w treści i formie zgodnych z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o *rachunkowości* (Dz. U. Nr 121, poz. 591 z późn. zm.). Za ostatnie trzy lata uznaje się trzy pełne lata poprzedzające rok złożenia wniosku (w przypadku projektów złożonych w 2005 r. będą to rachunki za rok 2002, 2003 i 2004).

Rachunek zysków i strat dla instytucji z Białorusi i Ukrainy realizujących projekt po zewnętrznej stronie granicy UE musi być zgodny z przepisami prawa, obowiązującymi w danym kraju.

W przypadku, gdy Wnioskodawca lub partnerzy nie muszą składać rachunku zysków i strat – wówczas należy wypełnić odpowiednie pole *Nie dotyczy*.

3.18 Oświadczenie Wnioskodawcy lub instytucji odpowiedzialnej za funkcjonowanie projektu po jego zakończeniu o zachowaniu celów projektu zgodnych z wnioskiem aplikacyjnym w ciągu 5 lat od daty zakończenia realizacji projektu.

Wzór oświadczenia określa **załącznik nr 7** do niniejszej instrukcji.

3.19 Wypisy z Krajowego Rejestru Sądowego i/lub ewidencji działalności gospodarczej. Załącznik ten musi być załączony przez wszystkie instytucje sektora pozarządowego, których założenie jest potwierdzone wpisem do KRS. W przypadku organizacji prowadzących działalność gospodarczą, wymagane jest złożenie obu dokumentów. Aktualny wypis z właściwego rejestru nie może być opatrzony datą starszą niż 3 miesiące (liczone od daty widniejącej na ostatniej stronie wniosku).

Wypisy z rejestrów sądowych i ewidencji podmiotów gospodarczych, potwierdzające status instytucji z Białorusi i Ukrainy realizujących projekt po zewnętrznej stronie granicy UE muszą być zgodne z przepisami prawa, obowiązującymi w danym kraju

W przypadku jednostek samorządu terytorialnego lub ich jednostek organizacyjnych należy zaznaczyć odpowiednio pole *Nie dotyczy*

3.20 Oświadczenie Wnioskującego o możliwości odzyskiwania VAT.

Uwaga, niniejszy załącznik sporządza się jedynie w odniesieniu do projektów, bądź ich części, które są współfinansowane z EFRR

Oświadczenie to jest sporządzane zgodnie z **załącznikiem 8 do niniejszej instrukcji.**

3.21 Statut

Do wniosku należy załączyć statut (w przypadku organizacji pozarządowej) w formie ujednoliconej, to jest uwzględniającej wszystkie ewentualne nowelizacje tekstu pierwotnego. W przypadku instytucji, dla których organizatorem jest organ administracji publicznej należy załączyć regulamin organizacyjny, nadany przez organizatora.

Status instytucji z Białorusi i Ukrainy realizujących projekt po zewnętrznej stronie granicy UE musi być zgodny z przepisami prawa, obowiązującymi w danym kraju.

W przypadku jednostek samorządu terytorialnego lub ich jednostek organizacyjnych należy zaznaczyć odpowiednio pole *Nie dotyczy*

3.22 Inne niezbędne załączone dokumenty wymagane prawem polskim, białoruskim, ukraińskim lub kategorią projektu

Do wniosku należy załączyć także te decyzje i dokumenty, które wiążą się z projektem, a które nie zostały uwzględnione w innych polach tego działu wniosku, np. pozwolenia wodnoprawne, pozwolenia na prowadzenie prac konserwatorskich przy zabytku, koncesje, umowy najmu, dzierżawy, porozumienia itp.

3.23 Matryca logiczna

Wnioskodawca może dołączyć do wniosku wypełnioną matrycę logiczną swojego projektu. W takim przypadku zaleca się stosowanie formy przedstawionej w *Podręczniku „Technika budowy projektu”*, a także w załączniku 24A.

3.24 Opis projektu po angielsku/rosyjsku/polsku

Wnioskodawcy ubiegający się o dofinansowanie z funduszu TACIS CBC całego projektu bądź przynajmniej części działań, zobowiązani są do przygotowania opisu projektu w języku angielskim według formularza załączonego na samym końcu aplikacji.

Dla projektów, współfinansowanych tylko z EFRR: Partner Wiodący/Wnioskodawca wypełnia jedynie załącznik 24 C

Dla projektów, współfinansowanych tylko z TACIS CBC: Partner Wiodący/Wnioskodawca z Polski wypełnia załącznik 24 A i 24 C. Partner Wiodący/Wnioskodawca z Białorusi/Ukrainy wypełnia załącznik 24 A i 24 B

Dla projektów, współfinansowanych z EFRR i TACIS CBC: Partner Wiodący/Wnioskodawca wypełnia załącznik 24 A i 24C.

Ze względu na wymogi PRAG w zakresie projektów, współfinansowanych z TACIS CBC wzór załącznika 24A różni się od pozostałych załączników 24.

Punkty 1-9 wnioskodawca wypełnia w oparciu o właściwe punkty w dziale B i C wniosku. Wskazane jest, by były one bezpośrednim tłumaczeniem tekstu polskiego lub rosyjskiego na język angielski.

Punkt 10 załącznika stanowi opis działań, realizowanych w trakcie projektu, w rozbiściu na lata oraz miesiące. W pierwszej kolumnie należy opisać wszystkie czynności, podjęte po stronie białoruskiej i ukraińskiej, natomiast w kolejnych zaznaczyć krzyżykiem okres jego realizacji. W tym przypadku miesiąc pierwszy będzie pierwszym miesiącem realizacji projektu po podpisaniu z Przedstawicielstwem Komisji Europejskiej umowy grantowej. W ostatniej kolumnie należy określić partnera, odpowiedzialnego za realizację danego etapu projektu. **Bardzo ważne jest, by treść tabeli odpowiadała informacjom, zawartym w punkcie C.6 wniosku.**

W punkcie 11 wnioskodawca powinien opisać metodologię projektu. Pod pojęciem tym kryją się takie kwestie, jak metody wdrażania projektu oraz uzasadnienie i powody wyboru przyjętych rozwiązań, nawiązanie projektu do poprzednio realizowanych przedsięwzięć (jeśli dotyczy), przyjętych procedur dla kontroli wewnętrznej, poziom zaangażowania i aktywności innych podmiotów (partnerów i innych instytucji) w realizację projektu, uzasadnienie przyjętego podziału zadań między partnerami oraz prezentacja zespołu osób, odpowiedzialnych za wdrożenie projektu.

Punkt 12 angielskiej wersji załącznika nr 4 wnioskodawca powinien sporządzić ściśle według zapisów, sformułowanych uprzednio w języku polskim lub rosyjskim.

Punkt 13 to matryca logiczna, sporządzana obowiązkowo dla projektu lub tej części wspólnego przedsięwzięcia, która jest finansowana ze środków TACIS CBC.

3.25 Życiorysy osób upoważnionych do koordynacji i podpisywania umowy o dofinansowanie oraz zaangażowanych w projekt ekspertów.

Załącznik ten obowiązuje przy składaniu wniosków wspólnych, bądź aplikacji o dofinansowanie ze środków programu TACIS CBC. Procedury nie przewidują istnienia specjalnego formatu takiego dokumentu. Istotne jest jednak, by zawarto w nim zwłaszcza doświadczenie oraz wykształcenie ekspertów i osób zaangażowanych w realizację projektu po stronie białoruskiej/ukraińskiej.

3.26 Audyt

Procedury PRAG przewidują, iż w przypadku dofinansowania ze środków TACIS CBC o wartości powyżej 300 000 EUR, należy zrealizować dla takiego projektu audyt. Audyt powinien być także przeprowadzony w przypadku, jeżeli zaliczki grantowe lub płatności pośrednie przekraczają łącznie kwotę 750 000 EUR lub gdy wartość płatności końcowej przekracza 100 000 EUR. Jest on przeprowadzany przez audytora zewnętrznego, który jest członkiem uznanego ciała nadzorującego, uznanego w relacjach międzynarodowych.

Do wniosku załącza się certyfikat, zgodny z wzorem zawartym w aneksie VI do umowy grantowej. Wnioskodawca ma obowiązek na tym etapie wybrać wykonawcę audytu oraz podać jego dane na potrzeby umowy grantowej.

4 Procedura przyjmowania wniosków

4. 1 Nabór wniosków (za wyjątkiem mikro-projektów po stronie polskiej).

4. 1.1 Ogłoszenie naboru wniosków współfinansowanych z EFRR

Nabór wniosków dofinansowywanych wyłącznie z EFRR odbywa się w sposób ciągły.

Ze względu na procedurę wyboru wniosków przez Komitet Sterujący, zachodzi jednak konieczność podziału całego okresu realizacji programu na rundy. Wnioski złożone w jednym okresie będą poddawane wyborowi przez wspomniany Komitet, który będzie obradował tuż po zakończeniu rundy aplikacyjnej. Aplikacje złożone po dacie końcowej rundy będą automatycznie podlegały zatwierdzeniu na kolejnym Wspólnym Komitecie Sterującym.

Warunki naboru wniosków są przedstawiane na stronach internetowych Instytucji Zarządzającej w Warszawie, Wspólnego Sekretariatu Technicznego w Warszawie i Regionalnych Punktów Kontaktowych. Ogłoszenie naboru wniosków może być uzupełnione ogłoszeniami w prasie lokalnej i regionalnej. W takich przypadkach Wspólny Sekretariat Techniczny pokrywa koszty publikacji prasowych w ramach wydatków z budżetu Pomocy Technicznej (Priorytetu 3 Działania 3.2 programu), w formie zakupu w poszczególnych agencjach wydawniczych ogłoszenia, o wielkości stosownej do zawarcia niezbędnych informacji.

Ogłoszenie naboru wniosków zawiera w szczególności:

- 1) określenie priorytetów i działań programu, z których wnioski są przyjmowane
- 2) adres Wspólnego Sekretariatu Technicznego,
- 3) wskazanie adresu internetowego oraz adresów pocztowych instytucji, w których można uzyskać wgląd w program operacyjny, jego uzupełnienie, pobrać wnioski oraz instrukcje i podręczniki.
- 4) Datę dzienną i godzinę zakończenia rund aplikacyjnych.

4.2 Ogłoszenie naboru wniosków współfinansowanych z TACIS CBC bądź łącznie z EFRR i TACIS CBC.

Ogłoszenie naboru wniosków – wezwania do składania wniosków (ang. *call for proposal*) jest zamieszczane na stronach internetowych Wspólnego Sekretariatu Technicznego, stronie Przedstawicielstwa Komisji Europejskiej, witrynach Punktów Informacyjnych na terenie Białorusi i Ukrainy oraz w gazetach, ukazujących się w regionach, objętych programem.

Wspólny Sekretariat Techniczny pokrywa koszty publikacji prasowych w ramach wydatków z budżetu Pomocy Technicznej (Priorytetu 3 Działania 3.2 programu) ze środków TACIS CBC, w formie zakupu w poszczególnych agencjach wydawniczych ogłoszenia, o wielkości stosownej do zawarcia niezbędnych informacji.

Ogłoszenie naboru wniosków zawiera w szczególności:

- 1) szczegółowy termin otwarcia i zamknięcia naboru wniosków, z datą dzienną oraz godziną otwarcia i zamknięcia okresu naboru,
- 2) określenie priorytetów i działań programu, z których wnioski będą przyjmowane w danym okresie naboru wniosków, z podaniem numeru priorytetu, numeru działania oraz ich nazwami,
- 3) adres Wspólnego Sekretariatu Technicznego,
- 4) wskazanie adresu internetowego oraz adresów pocztowych instytucji, w których można uzyskać wgląd w program operacyjny, jego uzupełnienie, pobrać wnioski oraz instrukcje i podręczniki.

4. 3 Przyjmowanie wniosków przez Wspólny Sekretariat Techniczny

1. Wniosek musi być wysłany w zaklejonej kopercie listem poleconym, przesyłką kurierską lub przez posłańca (dostarczyciel otrzyma dowód wpłynięcia przesyłki opatrzony podpisem i datą).

Wypełniony formularz wniosku wraz z wymaganymi załącznikami należy składać w formie papierowej w trzech egzemplarzach (oryginał oraz dwie kopie). Dodatkowo wymagana jest elektroniczna wersja wniosku (bez załączników, na dyskietce lub płycie CD). Oryginał wniosku powinien być podpisany przez wnioskodawcę lub upoważnioną osobę reprezentującą wnioskodawcę. Każda strona oryginału wniosku powinna zostać parafowana przez wnioskodawcę lub upoważnioną osobę reprezentującą wnioskodawcę.

Wnioskodawca powinien ściśle stosować się do formatu wniosku aplikacyjnego, załączonej do niego instrukcji oraz przestrzegać kolejności stron. Obowiązuje wypełnienie wniosku pismem maszynowym, bądź w komputerze. Wnioski wypełnione odręcznie nie będą rozpatrywane.

1. Załączniki muszą być ponumerowane, stosownie do punktów zawartych w wykazie załączników przy wniosku. W przypadku opracowań i pliku dokumentów wymagane jest staranne ponumerowanie wszystkich stron. Jeśli załączone dokumenty są foto lub kserokopiami, bezwzględnie wymaga się ich poświadczenia za zgodność z oryginałem.

2. Każdy wnioskodawca dostarczający wniosek osobiście lub za pośrednictwem kuriera otrzymuje potwierdzenie wpłynięcia jego wniosku do Wspólnego Sekretariatu Technicznego na pierwszej stronie kopii wniosku.

4. Wnioski o dofinansowanie projektu z TACIS CBC bądź jednocześnie z EFRR i TACIS CBC, złożone po terminie określonym w wezwaniu do złożenia wniosku nie będą przyjmowane. O terminie przyjęcia decyduje data złożenia dokumentów przez wnioskodawcę lub kuriera lub w przypadku wysłania listem poleconym lub paczką – data faktycznego wpłynięcia do Sekretariatu. Wspólny Sekretariat Techniczny nie ponosi odpowiedzialności za przesyłki, powierzone kurierom, które nie dotarły do niego w przewidywanym dla usługi kurierskiej terminie.

4.4. Rejestracja wniosków

4.4.1. Po przyjęciu wniosku, w tym samym dniu, Wspólny Sekretariat Techniczny nadaje numer projektowi (dział A wniosku). Na pierwszej stronie formularza pracownik wydelegowany do prowadzenia spraw związanych z wnioskiem, nadaje w dziale B pkt 4 wniosku odpowiedni numer kategorii interwencji oraz zamieszcza odpowiedni opis, przypisany temu numerowi, zgodnie z częścią 3 Aneksu IV do rozporządzenia Komisji Europejskiej (WE) Nr 438/2001 z dnia 2 marca 2001 r. *w sprawie szczegółowych zasad wprowadzenia rozporządzenia Rady Unii (WE) nr 1260/1999 odnośnie zarządzania i systemu kontroli wsparcia udzielanego z funduszy strukturalnych*.

4.4.2. Wspólny Sekretariat Techniczny prowadzi bazę danych, w której wpisuje się informacje dotyczące między innymi:

- numeru projektu
- nazwy wnioskodawcy
- województwa i powiatu (PL) bądź obwodu i rejonu (BY, UA) w którym jest zarejestrowany wnioskodawca
- tytułu projektu
- nazwy priorytetu i działania, w ramach którego złożono aplikację
- wnioskowanej kwoty dofinansowania
- osoby wyznaczonej we Wspólnym Sekretariacie Technicznym do prowadzenia spraw, związanych z projektem.

Załącznik 1 Koszty kwalifikowalne w projektach, współfinansowanych z EFRR (dla wewnętrznej strony granicy UE) – podstawy prawne

Podstawy prawne zagadnienia kwalifikowalności projektów i wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego stanowią następujące wspólnotowe akty prawne:

- Rozporządzenie Rady (WE) nr 1260/1999 z dnia 21 czerwca 1999 r. *wprowadzające ogólne przepisy dotyczące Funduszy Strukturalnych*;
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1783/1999 z 12 lipca 1999 r. *w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego*;
- Rozporządzenie Komisji (WE) nr 448/2004 z dnia 10 marca 2004 r. *zmieniające Rozporządzenie (WE) nr 1685/2000 ustanawiające szczegółowe zasady wykonania Rozporządzenia Rady (WE) nr 1260/1999 w zakresie kwalifikowalności wydatków ponoszonych na operacje współfinansowane z Funduszy Strukturalnych i unieważniające Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1145/2003 z dnia 27 czerwca 2003 r.*

Pełne teksty rozporządzeń dostępne są na stronie internetowej Ministerstwa Gospodarki i Pracy: <http://www.fundusze-strukturalne.gov.pl/> oraz na stronie Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej: <http://www.ukie.gov.pl>

Wszystkie rozporządzenia dostępne są w angielskiej wersji językowej na oficjalnej stronie Unii Europejskiej pod adresem: <http://europa.eu.int/eur-lex/>

Załącznik 2 Lista sugerowanych wskaźników produktów, rezultatów i oddziaływania dla projektów z poszczególnych działań

Numer działania	Typ wskaźnika	Nazwa wskaźnika	Jedn. miary
1.1	Produkt	Długość dróg z towarzyszącą kanalizacją teletechniczną	km
		Długość wybudowanej drogi	km
		Długość zmodernizowanej drogi	km
		Liczba wybudowanych skrzyżowań	szt
		Liczba zmodernizowanych skrzyżowań	szt
		Liczba wybudowanych obiektów mostowych/wiaduktów/estakad/tuneli	szt
		Liczba zmodernizowanych obiektów mostowych/wiaduktów/estakad/tuneli	szt
		Liczba wybudowanych przejazdów kolejowych	szt
		Liczba zmodernizowanych przejazdów kolejowych	szt
		Długość wybudowanych utwardzonych poboczy	km
		Długość zmodernizowanych utwardzonych poboczy	km
		Liczba wybudowanych miejsc postojowych	szt
		Liczba zmodernizowanych miejsc postojowych	szt
		Liczba wybudowanych zatok autobusowych	szt
		Liczba zmodernizowanych zatok autobusowych	szt
		Długość wybudowanych chodników	km
		Długość zmodernizowanych chodników	km
		Długość wybudowanych ścieżek rowerowych	km
		Długość zmodernizowanych ścieżek rowerowych	km
		Długość wybudowanych ciągów pieszo-rowerowych	km
		Długość zmodernizowanych ciągów pieszo-rowerowych	km
		Długość wybudowanych ekranów akustycznych	km
		Długość zmodernizowanych ekranów akustycznych	km
		Długość wybudowanych osłon przeciwołnieniowych	km
		Długość zmodernizowanych osłon przeciwołnieniowych	km
		Liczba wybudowanych punktów oświetleniowych	szt
		Liczba zmodernizowanych punktów oświetleniowych	szt
		Liczba zmodernizowanych przejść dla pieszych	szt
		Liczba wybudowanych przejść dla pieszych	szt
		Liczba wybudowanych urządzeń bezpieczeństwa ruchu	szt
		Liczba zmodernizowanych urządzeń bezpieczeństwa ruchu	szt
		Długość wybudowanych linii tramwajowych	km
		Długość zmodernizowanych linii tramwajowych	km
		Długość wybudowanych linii autobusowych	km
		Długość zmodernizowanych linii autobusowych	km
		Długość wybudowanych linii trolejbusowych	km
		Długość zmodernizowanych linii trolejbusowych	km
		Liczba nowego taboru komunikacji zbiorowej	szt
		Pojemność nowego taboru komunikacji zbiorowej	miejsca
		Liczba projektów optymalizacji komunikacji zbiorowej	szt
Liczba wybudowanych zajezdni	szt		
Liczba zmodernizowanych zajezdni	szt		
Liczba wybudowanych innych obiektów infrastruktury drogowej	szt		

	Liczba zmodernizowanych innych obiektów infrastruktury drogowej	szt
	Liczba wybudowanych przystanków komunikacji zbiorowej	szt
	Liczba zmodernizowanych przystanków komunikacji zbiorowej	szt
	Liczba wybudowanych zintegrowanych przystanków komunikacji zbiorowej	szt
	Liczba wybudowanych miejsc postojowych P&R	szt
	Liczba wybudowanych miejsc postojowych B&R	szt
	Liczba zakupionych i zamontowanych urządzeń dystrybucji i identyfikacji biletów	szt
	Liczba zakupionych i zamontowanych systemów obszarowego sterowania i nadzoru ruchu	szt
	Liczba wybudowanych urządzeń sterowania ruchem drogowym	szt
	Liczba zmodernizowanych urządzeń sterowania ruchem drogowym	szt
	Liczba wybudowanych systemów sygnalizacji ulicznej	szt
	Liczba zakupionych systemów informowania podróżnych	szt
	Liczba zakupionych i zamontowanych elementów informowania podróżnych (tablice etc.)	szt
	Liczba nowych punktów informacji podróżnych	szt
	Liczba zakupionych systemów monitoringu bezpieczeństwa	szt
	Długość zmodernizowanych kanałów żeglugowych	km
	Długość wybudowanych kanałów żeglugowych	km
	liczba wybudowanych śluz/ transportowych urządzeń hydrotechnicznych	szt.
	liczba zmodernizowanych śluz/ transportowych urządzeń hydrotechnicznych	szt
Rezultat	Liczba osób korzystających dziennie z punktu informacji pasażera	osoby
	Natężenie ruchu na drodze	pojazdy/h
	Średni czas przejazdu między dwoma punktami sieci	minuty
	Liczba mieszkańców obsługiwanych przez transport zbiorowy	osoby
	Liczba osób korzystających dziennie z punktu informacji pasażera	osoby
	Nośność wybudowanego obiektu (drogi/mostu)	kN/oś
	Nośność zmodernizowanego obiektu (drogi/mostu)	kN/oś
	Liczba wypadków drogowych	szt
	Liczba rannych i zabitych	osoby
	Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury drogowej	osoby
	Liczba miejscowości, połączonych w wyniku nowej infrastruktury	szt.
	Oddziaływanie	Nakłady na bieżące utrzymanie (naprawy nawierzchni) drogi
Liczba pasażerów korzystających z transportu publicznego		osoby
Udział transportu publicznego w przewozach miejskich i podmiejskich		%
Straty spowodowane wypadkami drogowymi		tys. PLN
Liczba pojazdów korzystających z drogi (w okresie 1 roku)		szt
Natężenie ruchu na obszarze zdefiniowanym przez beneficjenta (w okresie 1 roku)		pojazdy/h
Liczba wypadków drogowych (w okresie 1 roku)		szt
Stężenie zanieczyszczenia tlenkami azotu w powietrzu (po roku od zakończenia inwestycji)		t/rok
Stężenie zanieczyszczenia tlenkiem węgla w powietrzu (po roku od zakończenia inwestycji)		t/rok
Stężenie zanieczyszczenia dwutlenku siarki w powietrzu (po roku od zakończenia inwestycji)		t/rok
Zanieczyszczenie na obszarze zdefiniowanym przez beneficjenta (po roku)		%
Natężenie hałasu na obszarze zdefiniowanym przez beneficjenta (po roku)		%

	Gena gruntów inwestycyjnych na obszarze zdefiniowanym przez beneficjenta (po 2 latach)	tys. PLN/ha
	Liczba nowych miejsc pracy (po 2 latach)	szt.
	Liczba nowych przedsiębiorstw (w okresie 2 lat)	szt.
	wartość nowych inwestycji na obszarze zdefiniowanym przez beneficjenta	tys. PLN/ha
	Liczba turystów na obszarze zdefiniowanym przez beneficjenta (po roku)	osoby

1.2	Produkt	Długość wybudowanej sieci wodociągowej	km
		Długość zmodernizowanej sieci wodociągowej	km
		Długość sieci wodociągowych z towarzyszącą kanalizacją teletechniczną	km
		Długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej	km
		Długość zmodernizowanej sieci kanalizacji sanitarnej	km
		Długość wybudowanej sieci kanalizacji deszczowej	km
		Długość zmodernizowanej sieci kanalizacji deszczowej	km
		Liczba wybudowanych przyłączy (przykanalików) kanalizacji deszczowej	szt
		Liczba zmodernizowanych przyłączy (przykanalików) kanalizacji deszczowej	szt
		Długość wybudowanych przyłączy (przykanalików) kanalizacji deszczowej	km
		Długość zmodernizowanych przyłączy (przykanalików) kanalizacji deszczowej	km
		Liczba wybudowanych zbiorników retencyjnych/ w tym małej retencji	szt
		Pojemność wybudowanych zbiorników retencyjnych/w tym małej retencji	dam3
		Liczba zmodernizowanych zbiorników retencyjnych/ w tym małej retencji	szt
		Pojemność zmodernizowanych zbiorników retencyjnych/ w tym małej retencji	dam3
		Długość wybudowanej sieci kanalizacji deszczowej	km
		Długość zmodernizowanej sieci kanalizacji deszczowej	km
		Długość wybudowanych obiektów infrastruktury ochrony środowiska	km
		Długość zmodernizowanych obiektów infrastruktury ochrony środowiska	km
		Liczba wybudowanych obiektów infrastruktury z uwagi na ochronę środowiska	szt
		Liczba zmodernizowanych obiektów infrastruktury z uwagi na ochronę środowiska	szt
		Liczba zmodernizowanych oczyszczalni ścieków	szt
		Liczba wybudowanych stacji uzdatniania wody	szt
		Liczba zmodernizowanych stacji uzdatniania wody	szt
		Liczba wybudowanych zbiorników umożliwiających pozyskiwanie wody pitnej	szt
		Liczba wybudowanych składowisk odpadów	szt
		Powierzchnia wybudowanych składowisk odpadów	ha
		Objętość wybudowanych składowisk odpadów	m3
		Liczba zmodernizowanych składowisk odpadów	szt
		Powierzchnia zmodernizowanych składowisk odpadów	ha
		Objętość zmodernizowanych składowisk odpadów	m3
		Liczba zrekultywowanych składowisk odpadów komunalnych	szt
		Powierzchnia zrekultywowanych składowisk odpadów komunalnych	ha
		Liczba zrekultywowanych składowisk odpadów niebezpiecznych	szt
Powierzchnia zrekultywowanych składowisk odpadów niebezpiecznych	ha		
Objętość zrekultywowanych składowisk odpadów niebezpiecznych	m3		
Liczba wybudowanych spalarni odpadów niebezpiecznych	szt		
Liczba zmodernizowanych spalarni odpadów niebezpiecznych	szt		
Liczba zlikwidowanych składowisk odpadów	szt		

		Powierzchnia zlikwidowanych składowisk odpadów	ha
		Objętość zlikwidowanych składowisk odpadów	m3
		Liczba projektów organizacji i wdrażania systemów selektywnej zbiórki odpadów i recyklingu	szt
		Liczba wybudowanych innych obiektów z zakresu gospodarki odpadami	szt
		Liczba zmodernizowanych innych obiektów z zakresu gospodarki odpadami	szt
		Powierzchnia wybudowanych innych obiektów z zakresu gospodarki odpadami	m2
		Powierzchnia zmodernizowanych innych obiektów z zakresu gospodarki odpadami	m2
		Liczba zakupionych pojemników do selektywnej zbiórki odpadów	szt
		Długość zmodernizowanej sieci ciepłowniczej	km
		Liczba zmodernizowanych miejskich systemów ciepłowniczych	szt
		Długość sieci ciepłowniczych z towarzyszącą kanalizacją teletechniczną	km
		Liczba zamontowanych instalacji ograniczających emisję zanieczyszczeń pyłowych i gazowych	szt
		Długość wybudowanych elementów zapobiegających powodziom	km
		Długość zmodernizowanych elementów zapobiegających powodziom	km
		Liczba wybudowanych elementów zapobiegających powodziom	szt
		Liczba zmodernizowanych elementów zapobiegających powodziom	szt
		Liczba wybudowanych elektrowni wykorzystujących odnawialne źródła energii	szt
		Liczba zmodernizowanych elektrowni wykorzystujących odnawialne źródła energii	szt
		Całkowita moc elektrowni obiektów wykorzystujących odnawialne źródła energii	KW
		Liczba wybudowanych obiektów infrastruktury służącej do produkcji/przesyłu energii odnawialnej	szt
		Liczba zmodernizowanych obiektów infrastruktury służącej do produkcji/przesyłu energii odnawialnej	szt
		Liczba wdrożonych systemów monitorowania stanu środowiska	szt
		Liczba systemów monitoringu/informacji w zakresie wsparcia zarządzania ochroną środowiska	szt
		Powierzchnia zagospodarowanych na cele turystyczne powierzchni chronionych (w tym rezerwatów/użytków ekologicznych itp.)	ha
		Powierzchnia obszarów chronionych objętych systemami monitorowania	ha
		liczba szkoleń, związanych z kwestiami ochrony środowiska,. gospodarowaniem jego zasobami, odpadami i monitorowaniem stanu środowiska naturalnego	szt
		liczba kampanii promocyjnych i informacyjnych, związanych z kwestiami ochrony środowiska,. gospodarowaniem jego zasobami, odpadami i monitorowaniem stanu środowiska naturalnego	szt
	Rezultat	Straty ciepła na przesyłach	PJ
		Liczba gospodarstw domowych/budynków podłączonych do sieci wodociągowej	szt
		Długość sieci wodociągowej na terenie gminy/powiatu	km
		Liczba osób korzystających z wodociągów	osoby
		Stosunek ilości budynków podłączonych do wodociągu do wszystkich budynków w mieście / gminie	%
		Powierzchnia terenów inwestycyjnych z dostępem do sieci wodociągowej	ha
		Liczba gospodarstw domowych/budynków podłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej	szt
		Długość sieci kanalizacji sanitarnej na terenie gminy/powiatu	km

	Przepustowość sieci kanalizacyjnej	m3/doba
	Liczba osób korzystających z kanalizacji	osoby
	Liczba gospodarstw domowych/budynków podłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej	szt
	Stosunek ilości budynków podłączonych do kanalizacji do wszystkich budynków w mieście/gminie	%
	Powierzchnia terenów inwestycyjnych z dostępem do sieci kanalizacji sanitarnej	ha
	Liczba gospodarstw domowych/budynków obsługiwanych przez stację uzdatniania wody	szt
	Powierzchnia terenów inwestycyjnych objęta działaniem stacji uzdatniania wody	ha
	Poziom wskaźników fizykochemicznych uzdatnionej wody	mg/dm3
	Liczba gospodarstw domowych/budynków obsługiwanych przez oczyszczalnię ścieków	szt
	Powierzchnia terenów inwestycyjnych objęta działaniem oczyszczalni ścieków	ha
	Wykorzystywana moc przerobowa zmodernizowanej oczyszczalni ścieków	m3/doba
	Przepustowość zmodernizowanej oczyszczalni ścieków	m3/doba
	Ilość oczyszczonych ścieków	m3/doba
	Poziom wskaźników fizykochemicznych oczyszczanych ścieków	m3/dm3
	Liczba gospodarstw domowych obsługiwanych przez składowisko odpadów	szt
	Powierzchnia terenów inwestycyjnych objęta działaniem składowiska śmieci	ha
	Liczba gospodarstw domowych objętych programem selektywnej zbiórki odpadów	szt
	Ilości odpadów poddawanych segregacji	t/rok
	Ilości odpadów poddawanych recyklingowi	t/rok
	Ilości odpadów poddawanych składowaniu w kompostowni	t/rok
	Liczba gospodarstw domowych obsługiwanych przez zakład utylizacji/spalarnię odpadów	szt
	Przepustowość wybudowanego składowiska odpadów	Mg/doba
	Przepustowość zmodernizowanego składowiska odpadów	Mg/doba
	Przepustowość sortowni odpadów komunalnych	Mg/doba
	Przepustowość kompostowni	Mg/doba
	Przepustowość zakładów utylizacji odpadów	Mg/doba
	Przepustowość spalarni odpadów niebezpiecznych	Mg/doba
	Długość wybrzeża morskiego z poprawioną ochroną przed przerwaniem	km
	Długość wybrzeża plażowego udostępnionego/zachowanego dla celów rekreacyjnych	km
	Powierzchnia terenu zabezpieczona przed powodzią	ha
	Liczba miejscowości zabezpieczonych przed powodzią	szt
	Ograniczenie prędkości filtracji wałów przeciwpowodziowych	%
	Liczba osób korzystających z sieci wodociągowej	osoby
	Liczba pojemników stosowanych do selektywnej zbiórki odpadów	szt
	Liczba mieszkańców objętych selektywną zbiórką odpadów	osoby
	Długość sieci kanalizacji deszczowej na terenie gminy/powiatu	km

		Powierzchnia terenów inwestycyjnych z dostępem do sieci kanalizacji deszczowej	ha
		Liczba osób korzystających z sieci kanalizacyjnej	osoby
		Ilość przetworzonych odpadów	t/rok
		Stosunek nowouzbrojonych terenów do wszystkich terenów inwestycyjnych w mieście/gminie	%
		Powierzchnia zagospodarowanych terenów zielonych	ha
		Powierzchnia terenu objęta systemem zarządzania ochroną środowiska	ha
		liczba uczestników szkoleń, związanych z kwestiami ochrony środowiska, gospodarowaniem jego zasobami, odpadami i monitorowaniem stanu środowiska naturalnego	osoby
		liczba odbiorców kampanii promocyjnych i informacyjnych, związanych z kwestiami ochrony środowiska, gospodarowaniem jego zasobami, odpadami i monitorowaniem stanu środowiska naturalnego	osoby
	Oddziaływanie	Liczba osób pozytywnie oceniających rezultaty w zakresie poprawy ochrony przeciwpowodziowej	osoby
		Ilość ścieków odprowadzonych i oczyszczonych (w okresie 1 roku)	m3/doba
		Ilość energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych	kW
		Ilość odpadów odbieranych na składowiskach odpadów	t/rok
		Ilość odpadów poddawanych segregacji (w okresie 1 roku)	t/rok
		Ilość odpadów poddawanych recyklingowi (w okresie 1 roku)	t/rok
		Ilość odpadów poddawanych składowaniu w kompostowni (w okresie 1 roku)	t/rok
		Liczba zlikwidowanych nielegalnych wysypisk śmieci (w okresie 2 lat)	szt
		Poziom wskaźników fizykochemicznych ścieków w punkcie pomiarowym (po roku)	mg/dm3
		Klasa czystości wód (rzek i jezior) (w okresie 1 roku)	klasa
		Liczba nowych miejsc pracy (w okresie 2 lat)	szt
		Liczba nowych przedsiębiorstw na terenach inwestycyjnych (w okresie 2 lat)	szt
		Cena gruntów inwestycyjnych na obszarze zdefiniowanym przez beneficjenta (po 2 latach)	tys. PLN/ha
		wartość nowych inwestycji na obszarze zdefiniowanym przez beneficjenta	tys. PLN/ha
		Liczba turystów na obszarze zdefiniowanym przez beneficjenta (po roku)	osoby
		Stężenie zanieczyszczenia tlenkiem węgla w powietrzu po zmniejszeniu tzw. "niskiej emisji"	t/rok
		Stężenie tlenków azotu w powietrzu po zmniejszeniu tzw. "niskiej emisji"	t/rok

1.3	Produkt	Liczba wybudowanych obiektów sportowych	szt
		Liczba zmodernizowanych obiektów sportowych	szt
		Powierzchnia wybudowanych obiektów sportowych	m2
		Powierzchnia zmodernizowanych obiektów sportowych	m2
		Powierzchnia wybudowanych bibliotek	m2
		Powierzchnia zmodernizowanych bibliotek	m2
		Liczba zmodernizowanych bibliotek	szt
		Liczba wybudowanych bibliotek	szt
		Powierzchnia wybudowanych innych obiektów infrastruktury społeczno- edukacyjnej	m2
		Powierzchnia zmodernizowanych innych obiektów infrastruktury społeczno-edukacyjnej	m2
		Liczba wybudowanych innych obiektów infrastruktury społeczno- edukacyjnej	szt
		Liczba zmodernizowanych innych obiektów infrastruktury społeczno- edukacyjnej	szt
		Liczba stanowisk komputerowych w obiektach kultury i turystyki/ instytucjach wsparcia biznesu	szt
		Liczba systemów komputerowych w obiektach kultury i turystyki/ instytucjach wsparcia biznesu	szt
		Liczba sprzętu specjalistycznego w obiektach kultury i turystyki/ instytucjach wsparcia biznesu	szt
		Liczba mebli w obiektach kultury i turystyki/ instytucjach wsparcia biznesu	szt
		Liczba obiektów wyposażonych w sieci szybkiego przesyłu danych (szerokopasmowe) w obiektach kultury i turystyki/ instytucjach wsparcia biznesu	szt
		Kubatura obiektów zabytkowych poddanych procesom: konserwacji, renowacji, modernizacji, adaptacji	m3
		Liczba zainstalowanych systemów zabezpieczeń przed pożarem i kradzieżą w obiektach zabytkowych	szt
		Powierzchnia zrewitalizowanych zespołów obiektów zabytkowych	ha
		Powierzchnia nowych obiektów infrastruktury kulturalnej	m2
		Powierzchnia zmodernizowanych obiektów infrastruktury kulturalnej	m2
		Liczba obiektów zabytkowych zaadaptowanych na cele kulturalne i turystyczne	szt.
		liczba instalacji mechanicznych służących dostępowi osób niepełnosprawnych do obiektów kultury i turystyki	szt
		liczba podjazdów służących dostępowi osób niepełnosprawnych do obiektów kultury i turystyki	szt
		Powierzchnia nowych obiektów infrastruktury turystycznej	m2
		Powierzchnia zmodernizowanych obiektów infrastruktury turystycznej	m2
		Liczba miejsc parkingowych powstałych przy obiektach adoptowanych na cele kulturalne lub turystyczne	szt
		Liczba nowych punktów informacji turystycznej i kulturalnej	szt
		Liczba zmodernizowanych punktów informacji turystycznej i kulturalnej	szt
		Liczba nowych stron internetowych poświęconych tematyce kulturalnej i turystycznej	szt
		Objętość zarchiwizowanych plików poświęconych turystyce i kulturze	Mb
		Liczba nowych obiektów infrastruktury rekreacyjnej/sportowej/aktywnego wypoczynku	szt
		Liczba zmodernizowanych obiektów infrastruktury rekreacyjnej/sportowej/aktywnego wypoczynku	szt

		Powierzchnia terenów zagospodarowanych na cele turystyczne i kulturalne	ha	
		Liczba nowych markowych produktów turystycznych i kulturowych	szt	
		Liczba nowych miejsc noclegowych	szt	
		liczba założonych punktów informacji biznesowej	szt	
		liczba zmodernizowanych punktów informacji biznesowej		
		Liczba węzłów sieci szkieletowej dla instytucji wsparcia biznesu	osoby	
		Liczba nowopowstałych centrów zarządzania siecią w otoczenia wspierania biznesu	osoby	
		Liczba zmodernizowanych centrów zarządzania siecią	szt	
		Liczba węzłów dostępowych umożliwiających dostęp do sieci szerokopasmowej dla przedsiębiorców	osoby	
		Liczba punktów dostępu do Internetu dla przedsiębiorstw uzyskanych dzięki węzłom dostępowym	osoby	
		Liczba punktów dostępowych w sieci LAN dla instytucji wsparcia biznesu i przedsiębiorstw	osoby	
		Liczba punktów dostępowych połączonych siecią WAN	szt	
		Liczba wdrożonych systemów bezpieczeństwa sieci LAN i WAN dla instytucji wsparcia biznesu i przedsiębiorstw	szt	
		Rezultat	Liczba uczestników imprez/wydarzeń kulturalnych w obiektach zabytkowych i infrastruktury kulturalnej	osoby
			Liczba zorganizowanych imprez/wydarzeń kulturalnych w obiektach zabytkowych/kulturowych	szt
	Liczba zorganizowanych imprez/wydarzeń kulturalnych w obiektach infrastruktury kulturalnej		szt	
	Liczba nowych ofert programowych w zakresie kultury i turystyki		szt	
	Liczba turystów korzystających z nowej infrastruktury noclegowej		osobodzień	
	Liczba turystów korzystających ze zmodernizowanej infrastruktury noclegowej		osobodzień	
	Liczba osób uczestniczących w zorganizowanych formach turystyki		osoby	
	Liczba osób korzystająca z nowej infrastruktury sportowej/rekreacyjnej/aktywnego wypoczynku		osoby	
	Liczba nowych miejsc pracy powstała w wyniku realizacji projektów turystycznych i kulturalnych		szt	
	Liczba wypromowanych markowych produktów turystycznych i kulturowych		szt	
	Liczba obiektów zabezpieczonych przed zagrożeniami		szt	
	Liczba osób odwiedzających miesięcznie nowe domeny o tematyce kulturalnej i turystycznej		osoby	
	liczba przedsiębiorstw korzystających z nowych technologii informatycznych		szt	
	liczba osób niepełnosprawnych korzystających z instytucji kultury i turystyki		osoby	
	Oddziaływanie		Liczba uczestników imprez i wydarzeń kulturalnych (po 2 latach)	osoby
			Liczba korzystających z nowych ofert programowych w zakresie kultury i turystyki	osoby
			Liczba turystów krajowych i zagranicznych (po 2 latach)	osoby
			Liczba pożarów i włamań do obiektów zabytkowych	szt
			Liczba imprez i wydarzeń kulturalnych (po 2 latach)	szt
		Liczba stałych miejsc pracy w obszarze kultury i turystyki (po 2 latach)	szt	
		Dochody z turystyki i kultury	tys. PLN	
Liczba nowych przedsiębiorstw w obszarze kultury, turystyki, sportu i rekreacji		szt		
Liczba nowych przsiębiorstw (po 2 latach)		szt		

	Liczba nowych kontraktów gospodarczych z zagranicy	szt
--	--	-----

2.1 i 2.2	Produkt	Liczba edycji kursów szkoleniowych	szt.
		liczba wystaw	szt
		liczba konkursów	szt
		liczba wydarzeń artystycznych	szt
		liczba przedstawień teatralnych/ koncertów	szt
		Liczba godzin szkoleniowych	godz.
		w tym moduł praktyczny	godz.
		w tym moduł teoretyczny	godz.
		w tym moduł ogólny	godz.
		liczba wizyt władz lokalnych w siedzibach władz regionów po drugiej stronie granicy	szt/
		liczba wizyt instytucji społecznych, edukacyjnych i kulturalnych, dla których organizatorem są władze lokalne w analogicznych instytucjach po drugiej stronie granicy	szt
		liczba paneli tematycznych	szt
		liczba konferencji/ paneli poświęconych wyrównywaniu szans kobiet na rynku pracy	szt
		liczba konferencji/ paneli poświęconych rehabilitacji fizycznej i społecznej osób niepełnosprawnych	szt
		liczba konferencji/ paneli poświęconych mniejszościom etnicznym i religijnym	szt
		liczba publikacji/ stron internetowych/ materiałów analitycznych poświęconych wyrównywaniu szans kobiet na rynku pracy	szt
		liczba publikacji/ stron internetowych/ materiałów analitycznych poświęconych rehabilitacji fizycznej i społecznej osób niepełnosprawnych	szt
		liczba publikacji/ stron internetowych/ materiałów analitycznych poświęconych mniejszościom etnicznym i religijnym	szt
		liczba innych wydarzeń/ inicjatyw poświęconych poprawie statusu kobiet	szt
		liczba innych wydarzeń/ inicjatyw poświęconych osobom niepełnosprawnym	szt
		liczba innych wydarzeń/ inicjatyw poświęconych mniejszościom etnicznym i religijnym	szt
		wspólne projekty badawcze instytucji naukowych / uniwersytetów	szt
		liczba sesji wymiany studentów	szt
		liczba konferencji/ pokazów wymiany nowoczesnych technologii,	szt
		liczba konferencji/ szkoleń/ paneli w zakresie ochrony zdrowia, służb socjalnych, współpracy służb ratowniczych	szt
		liczba konferencji/paneli/szkoleń w zakresie gospodarowania lasami i ochrony przyrody	
		liczba podpisanych i wdrożonych porozumień w zakresie wymiany studentów	szt
		liczba podpisanych i wdrożonych porozumień w zakresie wymiany nowoczesnych technologii,	szt
		liczba podpisanych i wdrożonych porozumień w zakresie ochrony zdrowia, służb socjalnych, współpracy służb ratowniczych	szt
		liczba podpisanych i wdrożonych porozumień w zakresie gospodarowania lasami i ochrony przyrody	szt
		liczba podpisanych i wdrożonych porozumień o współpracy w zakresie systemów monitorowania zagrożeń środowiskowych, zarządzania kryzysowego	szt
		inne szkolenia	liczba h
		szkolenia językowe	liczba h
Rezultaty	Liczba godzin usług doradczych udzielonych beneficjentom projektu	godz.	
	w tym Kobiety/ osoby niepełnosprawne	godz.	

	w tym członkowie mniejszości etnicznych i religijnych	godz.
	liczba artystów występujących na wystawach	osoby
	liczba artystów/uczestników konkursów	osoby
	liczba uczestników wydarzeń artystycznych	osoby
	liczba grup artystycznych - uczestników przedstawień teatralnych/ koncertów	szt
	liczba zwiedzających wystawy/ w tym pokonkursowe	osoby
	liczba odbiorców wydarzeń artystycznych	osoby
	liczba widzów - przedstawień teatralnych i koncertów	osoby
	Liczba osób korzystających z usług doradczych	osoby
	w tym Kobiety/osoby niepełnosprawne	osoby
	w tym członkowie mniejszości etnicznych i religijnych	osoby
	Liczba godzin realizowanej praktycznej nauki zawodu dla uczniów	godz.
	w tym Kobiety/osoby niepełnosprawne	godz.
	Liczba godzin realizowanych praktyk zawodowych dla studentów	godz.
	w tym Kobiety/osoby niepełnosprawne	godz.
	Liczba uczniów korzystających z praktycznej nauki zawodu	osoby
	w tym Kobiety	osoby
	w tym młodzież pochodząca z obszarów wiejskich	osoby
	Liczba studentów korzystających z praktyk zawodowych	osoby
	w tym Kobiety/osoby niepełnosprawne	osoby
	w tym młodzież pochodząca z obszarów wiejskich	osoby
	Liczba realizowanych godzin analiz/prac badawczych/seminariów/doradztwa itp. w ramach projektu	godz.
	Liczba osób, które ukończyły szkolenia	osoby
	liczba uczestników wydarzeń/ inicjatyw poświęconych poprawie statusu kobiet	osoby
	liczba instytucji uczestniczących w wydarzeniach/ inicjatywach poświęconych poprawie statusu kobiet	szt
	liczba uczestników wydarzeń/ inicjatyw poświęconych osobom niepełnosprawnym	osoby
	liczba instytucji uczestniczących w wydarzeniach/ inicjatywach poświęconych osobom niepełnosprawnym	szt
	liczba uczestników innych wydarzeń/ inicjatyw poświęconych mniejszościom etnicznym i religijnym	osoby
	liczba instytucji uczestniczących w wydarzeniach/ inicjatywach poświęconych mniejszościom etnicznym i religijnym	szt
	liczba instytucji uczestniczących we wspólne projekty badawcze instytucji naukowych / uniwersytetów	szt
	liczba osób uczestniczących w grantach naukowych	osoby
	liczba publikacji - publikacji wyników uzyskanych w trakcie wspólnych projektów badawczych	szt/ egz. wydrukowane
	liczba innowacyjnych/rozwiązań uzyskanych w wyniku wspólnych projektów badawczych	szt
	liczba studentów uczestniczących w wymianach	osoby
	liczba uczestników konferencji/ pokazów wymiany nowoczesnych technologii,	osoby
	liczba instytucji-uczestników konferencji/ szkoleń/ paneli w zakresie ochrony zdrowia, służb socjalnych, współpracy służb ratowniczych	szt
	liczba uczestników konferencji/ szkoleń/ paneli w zakresie ochrony zdrowia, służb socjalnych, współpracy służb ratowniczych	osoby
	liczba instytucji - uczestników konferencji/paneli/szkoleń w zakresie gospodarowania lasami i ochrony przyrody	szt
	liczba uczestników konferencji/paneli/szkoleń w zakresie gospodarowania lasami i ochrony przyrody	osoby

		liczba podmiotów porozumień w zakresie wymiany nowoczesnych technologii,	szt
		liczba podmiotów porozumień w zakresie ochrony zdrowia, służb socjalnych, współpracy służb ratowniczych	szt
		liczba podmiotów porozumień w zakresie gospodarowania lasami i ochrony przyrody	szt
		liczba podmiotów porozumień o współpracy w zakresie systemów monitorowania zagrożeń środowiskowych, zarządzania kryzysowego	szt
		uczestnicy innych szkoleń	osoby
		uczestnicy szkoleń językowych	osoby
		Liczba utworzonych baz danych	szt.
		Liczba publikacji/konferencji/seminariów /analiz/ekspertyz	szt.
	Oddziaływani e	Udział osób, które kontynuują kształcenie po zakończeniu udziału w projekcie	%
		instytucje kulturalne, które kontynuują współpracę z partnerami zagranicznymi	szt
		instytucje naukowe, które kontynuują współpracę z partnerami zagranicznymi	szt
		inne instytucje, które kontynuują współpracę z partnerami zagranicznymi	szt
		Udział osób, które znalazły nowe zatrudnienie 6 mies. po zakończeniu uczestnictwa w projekcie [Udział osób dorosłych, które znalazły nowe zatrudnienie 6 mies. po zakończeniu uczestnictwa w projekcie w ogólnej liczbie osób dorosłych uczestniczących w projekcie]	%
		w tym Kobiety/osoby niepełnoprawne	%
		w tym członkowie mniejszości etnicznych i religijnych	%
		Udział studentów/pracujących osób dorosłych, którzy zmienili swój status	%
		Udział instytucji, które wykorzystały wyniki badań/analiz/ekspertyz (po 6 miesiącach)	%

Załącznik 3 Wzór oświadczenia dotyczącego pomocy publicznej de minimis

Data.....

Imię i nazwisko lub Nazwa Wnioskodawcy.....
Numer identyfikacji podatkowej.....
Adres i siedziba Wnioskodawcy.....

Oświadczenie dotyczące pomocy de minimis

Oświadczam, że suma wartości pomocy wliczanej do pomocy de minimis, obliczona zgodnie z art. 63 ust. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. Nr 123, poz. 1291), otrzymana przez (imię i nazwisko/ nazwa Wnioskodawcy)w ciągu trzech lat poprzedzających dzień złożenia niniejszego wniosku tj. od dnia..... do dnia(wstawić datę ubiegania się o pomoc) wynosi brutto.....zł, co stanowi równowartość.....EUR*

Na sumę tę składa się pomoc uzyskana przez(imię i nazwisko/ nazwa Wnioskodawcy) z następujących tytułów:

Lp.	Organ udzielający pomocy	Podstawa prawna	Numer decyzji lub umowy	Dzień udzielenia pomocy	Wartość pomocy w [EUR]
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					

Jednocześnie zobowiązuję się do dostarczenia do właściwego Urzędu Wojewódzkiego zaświadczeń o pomocy *de minimis* uzyskanej po dniu złożenia przedmiotowego wniosku, a przed dniem podpisania umowy o przyznanie dofinansowania, wydanych zgodnie z wydanym zgodnie ze wzorem zawartym w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie zaświadczeń o pomocy de minimis (Dz. U. Nr 187, poz. 1930).

Dane osoby upoważnionej do występowania w imieniu Wnioskodawcy

Imię i nazwisko.....Stanowisko służbowe.....data i podpis.....

.....

* Należy podać wartość pomocy w euro ustalona zgodnie z art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. Nr 123, poz. 1291)

Załącznik nr 4

Oświadczenie o posiadanym prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane

Ja, niżej podpisany(a)¹⁾.....,
(imię i nazwisko osoby ubiegającej się o wydanie pozwolenia na budowę albo osoby umocowanej do złożenia oświadczenia w imieniu osoby prawnej ubiegającej się o wydanie pozwolenia na budowę)
legitymujący(a) się.....,
(numer dowodu osobistego lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość i nazwa organu wydającego)
urodzony(a) W.....
(data) (miejsce)
zamieszkały(a).....
(adres)

po zapoznaniu się z art. 32 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. — Prawo budowlane (Dz. U. z 2003 r. Nr 207, poz. 2016, z późn. zm.),

oświadczam, że posiadam prawo do dysponowania nieruchomością oznaczoną w ewidencji gruntów i budynków jako działka(i) nr w obrębie ewidencyjnym..... w jednostce ewidencyjnej

na cele budowlane, wynikające z tytułu:

- 1) własności,
- 2) współwłasności,
(wskazanie współwłaścicieli — imię, nazwisko lub nazwa oraz adres)

oraz zgodę wszystkich współwłaścicieli na wykonywanie robót budowlanych objętych wnioskiem o pozwolenie na budowę z dnia

- 3) użytkowania wieczystego.....
- 4) trwałego zarządu²⁾.....
- 5) ograniczonego prawa rzeczowego²⁾.....
- 6) stosunku zobowiązaniowego, przewidującego uprawnienie do wykonywania robót i obiektów budowlanych²⁾,
wynikające z następujących dokumentów potwierdzających powyższe prawo do dysponowania nieruchomością na cele budowlane³⁾
- 7).....
(inne)

Oświadczam, że posiadam pełnomocnictwo z dnia do reprezentowania osoby prawnej upoważniające
(nazwa i adres osoby prawnej)

mnie do złożenia oświadczenia o posiadanym prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane w imieniu osoby prawnej. Pełnomocnictwo przedstawiam w załączeniu.⁴⁾

Świadomy odpowiedzialności karnej za podanie w niniejszym oświadczeniu nieprawdy, zgodnie z art. 233 Kodeksu karnego, potwierdzam własnoręcznym podpisem prawdziwość danych zamieszczonych powyżej.

.....
(miejscowość, data)

.....
(podpis(y))

¹⁾ Jeżeli oświadczenie składa więcej niż jedna osoba, należy wpisać wszystkie osoby składające oświadczenie oraz ich dane.

²⁾ Należy wskazać właściciela nieruchomości.

³⁾ Należy wskazać dokument, z którego wynika tytuł do dysponowania nieruchomością na cele budowlane.

⁴⁾ Dotyczy wyłącznie osób posiadających pełnomocnictwo do reprezentowania osób prawnych.

Załącznik nr 5 Oświadczenie o zabezpieczeniu środków na projekt przez Głównego Partnera Finansowego dla EFRR

Nazwa i adres Wnioskodawcy/
Głównego Partnera Finansowego dla EFRR

(miejsce i data)

OŚWIADCZENIE O ZABEZPIECZENIU ŚRODKÓW FINANSOWYCH NA REALIZACJĘ PROJEKTU PT(nazwa projektu).....

W związku z ubieganiem się.....(*nazwa Wnioskodawcy/Głównego Partnera Finansowego*)..... o przyznanie dofinansowania ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Sąsiedztwa Polska-Białoruś-Ukraina INTERREG IIIA/TACIS CBC 2004-2006 na realizację projektu.....(*nazwa projektu*).....(*nazwa Wnioskodawcy, partnera*)..... oświadczam, iż dysponuję środkami, przeznaczonymi do realizacji wyżej wymienionego projektu w wysokości(podać liczbę).....PLN, co stanowi(podać liczbę).....% wydatków kwalifikowanych, określonych w załącznikach B.7 i E.1 do wniosku.

.....
(podpis i pieczęć)

Załącznik nr 6 Oświadczenie o współfinansowaniu projektu przez partnerów bądź inne instytucje partycypujące w kosztach projektu

Nazwa i adres instytucji

(miejsce i data)

OŚWIADCZENIE O ZABEZPIECZENIU ŚRODKÓW FINANSOWYCH NA WSPÓLFINANSOWANIE PROJEKTU PT(nazwa projektu).....

W związku z ubieganiem się.....(nazwa Wnioskodawcy)..... o przyznanie dofinansowania w ramach Programu Sąsiedztwa Polska-Białoruś-Ukraina INTERREG IIIA/TACIS CBC 2004-2006 na realizację projektu.....(nazwa projektu)..... oświadczam, iż(instytucja).....przekazała/przekaze do dnia.....(podać datę)* środki, przeznaczone do realizacji wyżej wymienionego projektu w wysokości(podać liczbę).....PLN, co stanowi(podać liczbę).....% wydatków kwalifikowanych, określonych w załącznikach B.7 i E.1 do wniosku.

.....
(podpis i pieczęć)

* Niepotrzebne należy usunąć

Załącznik nr 7 Oświadczenie o zachowaniu celów projektu

Nazwa i adres beneficjenta

Miejscowość, data

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że po zakończeniu realizacji projektu pod nazwą
..... w ramach Programu
Sąsiedztwa Polska-Białoruś-Ukraina INTERREG IIIA/TACIS CBC 2004-2006 zostaną
zachowane cele projektu oraz środki trwałe zakupione w ramach projektu, zgodnie
zapisami znajdującymi się we wniosku o przyznanie dofinansowania w ciągu 5 lat od daty
decyzji w sprawie dofinansowania ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju
Regionalnego.

.....
(podpis i pieczęć)

Załącznik nr 8 Oświadczenie o kwalifikowalności podatku od towarów i usług (VAT)

Nazwa i adres Wnioskodawcy/partnera

(miejsce i data)

OŚWIADCZENIE O KWALIFIKOWALNOŚCI VAT

W związku z ubieganiem się.....(*nazwa Wnioskodawcy*)..... o przyznanie dofinansowania ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Sąsiedztwa Polska-Białoruś-Ukraina INTERREG IIIA/TACIS CBC 2004-2006 na realizację projektu.....(*nazwa projektu*)..... ..(*nazwa Wnioskodawcy, partnera*)..... oświadczam, iż realizując powyższy projekt nie mogę odzyskać w żaden sposób poniesionego kosztu podatku VAT, którego wysokość została określona w kategorii wydatki kwalifikowane w załącznikach B.7 i E.1 do wniosku.

Jednocześnie.....(*nazwa beneficjenta*)..... zobowiązuję się do zwrotu zrefundowanej w ramach projektu.....(*nazwa projektu*)..... części poniesionego VAT, jeżeli zaistnieją przesłanki umożliwiające odzyskanie tego podatku* przez(*nazwa beneficjenta*)..... .

.....
(podpis i pieczęć)

* Por. z art. 91 ust. 7 Ustawy o podatku od towarów i usług z dnia 11 marca 2004r.